

פתרון מבחן 10.2013 - שנת המס 2012

הנחיות כלליות

1. כל שאלה עומדת בפני עצמה. אין שאלה אחת המכילה נתונים המתייחסים לשאלה אחרת.
2. משמעות המונחים המוזכרים במבחן היא כמשמעותם בחוקים ובתקנות הרלוונטיים, בהנחיות ובכללי מס הכנסה ובהנחיות המוסד לביטוח לאומי, אלא אם כן צוין אחרת בשאלה.
3. במקרים הרלוונטיים, אם לא צוין אחרת בשאלה, העובדים והעובדות הם תושבי ישראל, רווקים בני 30, עובדים רגילים אצל מעבידם היחיד, שזו להם הכנסה יחידה והם אינם זכאים לכל הטבת מס חריגה, למעט זו המוקנית להם על פי נתוני השאלה.
4. במקרים המתאימים בפרק מס הכנסה במבחן, אם לא צוין אחרת בשאלה, יש להתחשב בנקודות זיכוי.
5. חישוב מס הכנסה הנערך לבני זוג נשואים הוא חישוב נפרד, אלא אם כן צוין אחרת בשאלה.
6. אם לא צוין אחרת בשאלה, הזכויות המוקנות לעובדים ולעובדות הן הזכויות המזעריות הנובעות מהחוקים, מהתקנות ומצווי ההרחבה הרלוונטיים. כלומר, אם לא נכתב אחרת בשאלה, המעביד אינו צד להסכם קיבוצי מיוחד או כללי, אין הסדר קיבוצי, אין צו הרחבה ענפי שהוראותיו חלות על המעביד והעובדים ולא קיים הסכם עבודה אישי שהוראותיו רלוונטיות לשאלה.

מס הכנסה

<p>שאלה מספר 1.</p> <p>תלוש 1/2012 של רגן כלל את הרכיבים הבאים:</p> <p>שכר יסוד ₪ 8,978</p> <p>שווי נסיעה לחו"ל ₪ 337</p> <p>תשלום בשל רכישת ספרות מקצועית שהותר לעובד כהוצאה ₪ 259</p> <p>דמי נסיעות לעבודה וממנה ₪ 337</p> <p>מהו שכרו של רגן לצורך תשלום מס ("שכר ברוטו למס") בתלוש זה?</p> <p>א. 9,652 ₪</p> <p>ב. 9,911 ₪</p> <p>ג. 9,315 ₪</p> <p>ד. 9,574 ₪</p>	
פתרון	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2), 17 (רישא).</p> <p>תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה).</p> <p>הנחיות מס הכנסה.</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>מאחר שהתשלום בשל רכישת הספרות המקצועית הותר לעובד כהוצאה, רכיב זה לא נחשב הכנסה בידיו.</p> <p>שכרו של רגן לצורך תשלום מס ב- 1/2012:</p> <p>$8,978 \text{ שכר יסוד} + 337 \text{ דמי נסיעות} + 337 \text{ שווי נסיעה לחו"ל} = \underline{9,652}$</p> <p>תשובה א.</p>	הסבר הפתרון

<p>שכרו של רנן - 6,846 ₪ בחודש. ב-10/2012 קיבל ממעבידו שתי מתנות. האחת - מתנה שְׁעָרָפָה ועלותה 150 ₪, לְרַגְל חג סוכות, והשנייה - המחאת שי על סך 120 ₪, לרגל הולדת ילדו הַבְּכוֹר. לא היו אלו המתנות הראשונות שקיבל ממעבידו בשנת 2012. ב-1/2012 קיבל המחאת שי על סך 180 ₪, לרגל נישואיו, וב-4/2012 קיבל מתנה שערכה ועלותה 140 ₪, לרגל חג הפסח.</p> <p>מהו שכרו של רנן, לצורך חישוב מס, ("ברוטו למס"), בחודש 10/2012?</p> <p>א. 6,906 ₪ ב. 7,116 ₪ ג. 6,996 ₪ ד. 7,086 ₪</p>	<p>שאלה מספר 2.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2), 17 (רישא). תקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות) - תקנה 2(4), 2(6). חוזר מס הכנסה 34/93 (חטיבה משפטית / ניכויים). הנחיות מס הכנסה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>מתנה שנותן מעביד לעובדו לרגל אירועים החוזרים על עצמם מידי שנה, כמו מתנות לרגל חגים, ימי הולדת, שי ליום האשה וכו' - מתנות מסוג זה נחשבות הכנסת עבודה אצל העובד לפי סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה, בין שניתנו בכסף ובין שניתנו בשווה כסף, בין שניתנו במישרין או בעקיפין.</p> <p><u>לפיכך, לשכרו של רנן יש לזקוף סך של 150 ₪, שווי המתנה שקיבל מהמעביד לרגל חג סוכות.</u></p> <p>מתנה שנותן מעביד לעובדו לרגל אירוע אישי חד פעמי כמו נישואין, הולדת ילדים, בר/בת מצווה וכו', אינה נחשבת כהכנסה בידי העובד ובלבד שסך כל המתנות שקיבל לרגל אירועים אישיים בשנת המס לא עלה על התקרה.</p> <p>סך המתנות שרנן קיבל לרגל אירועים אישיים עד 9/2012, טרם שקיבל את המחאת השי על סך 120 ₪ ב-10/2012, היה 180 ₪ (המחאת השי בסך 180 ₪, שקיבל ב-1/2012, לרגל נישואיו). סכום זה לא עלה על הסכום שנקבע בתקנה 2(4) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות) - 210 ₪ בשנה (בשנת המס 2012).</p> <p>לאחר שקיבל את המחאת השי, לרגל הולדת ילדו הבכור, ב-10/2012, סך המתנות שרנן קיבל לרגל אירועים אישיים בשנת המס 2012, עומד על 300 ₪. סכום זה עולה ב-90 ₪ על הסכום שנקבע בתקנה 2(4) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות) - 210 ₪ בשנה (נכון ל-2012).</p> <p>$(180 + 120 - 210 = 90)$</p> <p><u>לפיכך, לשכרו של רנן יש לזקוף סך של 90 ₪, בגין המתנה שקיבל לרגל האירוע האישי.</u></p> <p>שכרו של רנן לצורך חישוב מס ("ברוטו למס") בחודש 10/2012 - <u>7,086 ₪</u>. $(6,846 + 150 + 90)$</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

מעבידים של בלה ורנן הַעֲמִיד לרשות כל אחד מהם רכב צמוד לשימוש, כמפורט להלן:					שאלה מספר 3.
שם העובד/ת	שנת רישום של הרכב	סוג רכב	קוד תוצר	קוד דגם	
בלה	2011	2	940	0013	
רנן	2010	2	940	0013	
<p>לשכרו של מי משני העובדים יזקף שווי שימוש ברכב בסכום גבוה יותר ב-1/2012? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מִבֵּין המשפטים הבאים)</p> <p>א. לשכרם של בלה ורנן ייזקף שווי שימוש ברכב בסכום זהה. ב. לשכרו של רנן יזקף שווי שימוש ברכב בסכום גבוה מהסכום שיזקף לשכרה של בלה. ג. לשכרה של בלה יזקף שווי שימוש ברכב בסכום גבוה מהסכום שיזקף לשכרו של רנן. ד. לשכרם של בלה ורנן לא יזקף כל שווי שימוש ברכב בשנת המס 2012.</p>					
פתרון					
פקודת מס הכנסה - ס' 2(2). תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב). טבלאות שווי השימוש ברכב צמוד - המודל הליניארי.					סעיפים רלוונטיים
שווי שימוש ברכב שיזקף לשכרו של כל אחד מהעובדים ב-1/2012:					
שם העובד/ת	שנת רישום הרכב	סוג רכב	קוד תוצר	קוד דגם	שווי שימוש
בלה	2011	2	940	0013	₪ 5,490
רנן	2010	2	940	0013	₪ 5,640
<p>לפיכך, לשכרו של רנן יזקף ב-1/2012 שווי שימוש ברכב בסכום גבוה מהסכום שיזקף לשכרה של בלה.</p> <p><i>₪ 5,640 > ₪ 5,490</i></p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>					

<p>מעבידה של בלה העמיד לרשותה טלפון סלולרי (רט"ן). לפי הסכם העבודה, בלה משלמת 65% ממהוצאת החודשית בִּשְׁל הרט"ן. ב-1/2012 עמדה ההוצאה בִּשְׁל אותו רט"ן על 160 ₪.</p> <p>מהו שווי הרט"ן שיש לִזְקוף לשכרה של בלה בתלויש 1/2012 ?</p> <p>א. 24 - ₪ ב. 0 ₪ ג. 56 ₪ ד. 28 ₪</p>	<p>שאלה מספר 4.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2). תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברדיו טלפון נייד).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי תקנה 2 לתקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברדיו טלפון נייד) - "שווי השימוש לכל חודש ברדיו טלפון נייד שהועמד לרשות העובד, לְמַעַט רדיו טלפון כְּאִמּוֹר שניתן להתקשר ממנו למקום העבודה בלבד, יהיה מחצית מההוצאה החודשית, או 100 שקלים חדשים לְפִי הנמוך, והכל בניכוי סכום ההוצאה החודשית ששילם העובד בִּשְׁל אותו רדיו טלפון נייד".</p> <p>ההוצאה החודשית (ההוצאה שהוצאה בחודש בשל הרט"ן, לרבות הוצאה קבועה, דמי שימוש, מע"מ, תיבה קולית, שירותים נלווים, השתתפות העובד וכדומה) : 160 ₪</p> <p>הנמוך מבין מחצית ההוצאה החודשית או 100 ₪ : $80 = \min (100 ; 160 / 2)$</p> <p>סכום ההוצאה החודשית ששילם העובד : $104 = 160 \times 65\%$</p> <p>שווי השימוש שיש לִזְקוף לשכר 1/2012 של בלה : $0 = \max (80 - 104 ; 0)$</p> <p>תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 5.</p> <p>בלה, עובדת גרושה בת 44, חיה לבד עם 3 ילדיה (שבחוקתה ושכללתם עליה): האחד יליד 1/2/1993, השני יליד 9/11/1994 והשלישי יליד 8/2/2007. [רנן, אביהם של הילדים (ממנו התגרשה בלה בשנת 2011), נשוי כיום לבת-זוג אחרת].</p> <p>לכמה נקודות זיכוי זכאית בלה בשנת המס 2012?</p> <p>א. 6.75 נ"ז ב. 7.25 נ"ז ג. 6.25 נ"ז ד. 5.25 נ"ז</p>	
פתרון	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 36א, 40.</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>הסבר הפתרון</p> <p>הילד הראשון יליד 1/2/1993. בשנת המס 2012 מלאו לו 19 שנים. הילד השני יליד 9/11/1994. בשנת המס 2012 מלאו לו 18 שנים ("ילד בשנת בגרותו"). הילד השלישי יליד 8/2/2007. בשנת המס 2012 מלאו לו 5 שנים.</p> <p>נקודות זיכוי להן זכאית בלה בשנת 2012:</p> <p>תושב ישראל 2.00 נ"ז נסיעות 0.25 נ"ז אשה 0.50 נ"ז</p> <p>נ"ז לפי ס' 40(ב)(1):</p> <p>$\frac{1}{2}$ נקודת זיכוי בעד כל אחד מילדיה בשנת לידתו ובשנת בגרותו 0.50 נ"ז = 1 ילד בשנת בגרותו $\times \frac{1}{2}$ נ"ז</p> <p>שתי נקודות זיכוי בשל כל ילד החל בשנת המס שלאחר שנת לידתו ועד לשנת המס שבה מלאו לו חמש שנים 2.00 נ"ז = 1 ילד $\times 2$ נ"ז</p> <p>נ"ז לפי ס' 40(ב)(2):</p> <p>נקודת זיכוי אחת נוספת הניתנת להורה הזכאי לנקודת זיכוי לפי ס' 40(ב)(1), כאשר ההורים חיים בנפרד 1.00 נ"ז</p> <p>סה"כ נקודות זיכוי <u>6.25 נ"ז</u></p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	

<p>הכנסתה של בלה בשנת 2012 - 196,271 ₪, כולה מיגיעה אישית. מאחר ששילמה משכרה "דמי טיפול ארגוני-מקצועי" לארגון עובדים יציג, הותר לה ניכוי בסך של 703 ₪ בשנה זו, לפי תק' 2(7) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות). לפי ס' 34, 36 ו-36א לפקודה, הותר לה זיכוי בסך 7,095 ₪ בשנה זו (2.75 נ"ז). כמי שעלתה לישראל ב-1/4/2010, הותר לה זיכוי בסך 4,515 ₪ בשנה זו לפי ס' 35 לפקודה. מאחר ששילמה 37,346 ₪ בשנת המס, בעד החזקתו במוסד מיוחד של אביה המשותק, הותר לה זיכוי בסך 4,515 ₪ בשנה זו, לפי ס' 44 לפקודה.</p> <p>מהי "הכנסה חייבת" של בלה בשנת 2012 ?</p> <p>א. 179,443 ₪ ב. 191,053 ₪ ג. 180,146 ₪ ד. 195,568 ₪</p>	<p>שאלה מספר 6.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 1</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>זיכויים, הניתנים מכוח ס' 34, 35, 36 ו-36א לפקודה, וזיכוי בעד הוצאות החזקת קרוב במוסד, הניתן מכוח ס' 44 לפקודה - כל אלה זיכויי מס המובאים בחשבון כנגד המס לאותה שנה. כלומר, הם מופחתים מהמס שעל רגן לשלם לאותה שנה.</p> <p>לפי ס' 1 לפקודה - "הכנסה חייבת" - הכנסה לאחר הניכויים, הקיזוזים והפטורים שהותרו ממנה לפי כל דין;</p> <p>כלומר, הניכוי שהותר לפי תק' 2(7) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות), מופחת מהכנסתה של בלה לאותה שנה.</p> <p>הכנסתה החייבת במס של בלה בשנת 2012 -</p> <p>195,568 ₪ = 703 ₪ ניכוי לפי ס' 47 לפקודה - 196,271 ₪ הכנסתה של בלה מיגיעה אישית</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 7.</p> <p>בלה קיבלה הלוואה ממעבידה. ההלוואה צמודה למדד ונושאת ריבית חודשית של 0.2% (לחודש). בחודש 7/2012, הוא תקופת הזקופה, עומדת יתרת ההלוואה על 7,980 ₪ [למען הסר ספק, קרן ההלוואה מוחזרת בתשלום אחד ב-4/2013].</p> <p>אם שיעור הריבית לעניין סעיף 3(ט) לפקודה הוא 6.24% לשנה ואם המדד עלה ב-0.1% בתקופת הזקופה (חודש 7/2012), מהו סכום שווי הריבית שיש לזקוף לשכרה של בלה (סכום מעוגל), בגין ההלוואה בתקופה זו (7/2012)? (התעלמו מעניין המע"מ בחישובים)</p> <p>א. 26 ₪ ב. 0 ₪ ג. 18 ₪ ד. 33 ₪</p>	
פתרון	
<p>ס' 3(ט) לפקודת מס הכנסה תקנות מס הכנסה (קביעת שיעור ריבית)</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>על פי סעיף 3(ט) לפקודה, הנחה בריבית על הלוואה שקיבל עובד ממעבידו, מהווה הכנסה מעבודה. ההכנסה היא ההפרש שבין הריבית הקבועה בתקנות לבין הריבית ששילם העובד.</p> <p>לפי תקנה 2(א)(1) לתקנות מס הכנסה (קביעת שיעור ריבית), נכון לשנת המס 2012 - שיעור הריבית לעניין סעיף 3(ט) לפקודה יהיה 6.24% המוכפלים במספר הימים בתקופת הזקופה ומחולקים בשלוש מאות שישים וחמשים.</p> <p>יתרת ההלוואה בתקופת הזקופה עולה על סכום ההלוואה לענין 3(ט) שחל עליו רק שיעור עליית המדד. 7,980 יתרת ההלוואה < 7,560 סכום הלוואה שחל עליו רק שיעור עליית המדד</p> <p style="text-align: center;">חישוב על פי התקנות:</p> <p>הריבית הנדרשת לפי התקנות:</p> $42.29 \text{ ₪} = 365 / 31 \text{ ימים בתקופת הזקופה} \times 6.24\% \times 7,980 \text{ ₪}$ <p>הסכום ששילמה בלה:</p> $23.94 \text{ ₪} = (0.1\% \text{ שיעור עליית המדד בתקופת הזקופה} + 0.2\% \text{ ריבית לחודש}) \times 7,980 \text{ ₪}$ <p>הסכום ששילמה בלה (23.94 ₪), קטן מהסכום הנדרש לפי התקנות (42.29 ₪).</p> <p>23.94 חוייב בתקופת הזקופה > 42.29 מינימום</p> <p>לפיכך, יש לזקוף לשכרה של בלה שווי ריבית בסך 18 ₪ (סכום מעוגל) בגין ההלוואה בתקופת הזקופה.</p> $18 \text{ ₪ (סכום מעוגל)} = 18.35 \text{ ₪} = 23.94 \text{ חוייב בתקופת הזקופה} - 42.29 \text{ מינימום}$ <p style="text-align: center;">חישוב חודשי מקורב ומעוגל:</p> <p>הריבית הנדרשת: $41.50 = 12 / 6.24\% \text{ שיעור הריבית הנדרש} \times 7,980$</p> <p>הסכום ששילמה בלה: $23.94 = (0.1\% \text{ שיעור עליית המדד} + 0.2\% \text{ שיעור הריבית שדרש המעביד}) \times 7,980$</p> <p>ההפרש בין השיעור הנדרש לדרישה בפועל: $17.56 = 41.50 \text{ מינימום} - 23.94 \text{ חוייב}$</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	הסבר הפתרון

<p>שאלה מספר 8.</p> <p>רנן התחיל לעבוד אצל מעבידו החדש ב-31/5/2012, ב"משכורת חלקית". את משכורתו הראשונה הוא צפוי לקבל ממעבידו החדש ב-4/6/2012.</p> <p>מתי על רנן למלא לראשונה כרטיס עובד (טופס 101) אצל מעבידו החדש?</p> <p>א. לא יאוחר מה-31/5/2012. ב. תוך שבוע ימים מה-31/5/2012. ג. לא יאוחר מה-4/6/2012. ד. תוך שבוע ימים מה-4/6/2012.</p>	
פתרון	
<p>תק' 2 לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה)</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>לפי תקנה 2 לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה):</p> <p>" (א) עובד למעט עובד יומי ולמעט עובד זר, חייב למלא בכרטיס העובד (טופס 0101) את כל הפרטים במועדים אלה:</p> <p>(1) <u>תוך שבוע ימים מיום שהתחיל לעבוד אצל מעבידו או ביום שקיבל את משכורתו לראשונה ממעבידו, הכל לפי המועד המוקדם יותר</u>; "</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	הסבר הפתרון

<p>שאלה מספר 9.</p> <p>בלה, עובדת נשואה + 2 ילדים בני 12 ו-16, התחילה לעבוד אצל מעבידה החדש ב-1/1/2012 והיא מקבלת אצלו "משכורת חלקית". משכורתה ב-1/2012 אצל מעבידה החדש - 7,950 ₪. בנוסף, המעביד מְפָרֵשׁ עֲבוֹרָהּ, בגין משכורתה, 6% למרכיב תגמולי המעביד בקופת גמל לקיצבה.</p> <p>אם בלה לא מילאה בטופס ה-101 את הסעיף העוסק בפרטים על הכנסות אחרות ולא מסרה למעביד אישור תיאום מס מפקיד שומה, כמה מס הכנסה יש לנכות ממנה בתלוש 1/2012?</p> <p>א. 2,795 ₪ ב. 4,045 ₪ ג. 3,024 ₪ ד. 3,816 ₪</p>	
פתרון	
<p>תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) טופס 101, הנחיות מס הכנסה</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>לפי תקנה 5 לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) -</p> <p>" (א) מעביד המשלם לעובד משכורת חלקית, או משכורת בְּעֵד משרה נוספת שעליה הצהיר העובד בטופס 101, או משכורת כאשר העובד לא מילא טופס 101 או שלא מילא את הסעיף העוסק בפרטים על הכנסות אחרות, ינכה ממנה בעת התשלום מס בשיעור המְרָבִי."</p> <p>לפי נתוני השאלה, בלה לא מילאה בטופס ה-101 את הסעיף העוסק בפרטים על הכנסות אחרות ולא המציאה למעבידה החדש אישור תיאום מס מפקיד השומה. במצב כזה, לפי הנחיות מס הכנסה, על המעביד לצרף למשכורתה של בלה את סכום הפרשותיו לקיצבה ולנכות מס בשיעור המְרָבִי לפי התקנות.</p> <p>משכורת 1/2012 של בלה 7,950.00 ₪ סכום הפרשת המעביד לקיצבה $7,950 \times 6\% = \underline{477.00}$ ₪ ברוטו למס 8,427.00 ₪ מס מְרָבִי לְפִי התקנות, שיש לְנִכּוֹת (סכום מעוגל) - $8,427.00 \times 48\% = \underline{4,044.96}$ ₪ = 4,045 ₪</p> <p>תשובה ב.</p>	הסבר הפתרון

<p>שאלה מספר 10. עקב מחלה, נקבעה לעובד (בן 35) נכות של 100% לתקופה שמ-1/10/12 ועד 30/4/13. סך הכנסתו בשנת 2012 - 255,135 ₪, כולל ממשכורת.</p> <p>מהו הפטור המרבי לפי ס' 9(5) לפקודה שיכול העובד לנצל בשנת המס 2012 (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 17,966 ₪ ב. 41,401 ₪ ג. 64,308 ₪ ד. 71,280 ₪</p>	
פתרון	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 9(5).</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>הכנסתו של העובד ממשכורת, סך של 255,135 ₪, מהווה הכנסה מיגיעה אישית.</p> <p>לפי סעיף 9(5)(א) לפקודה, פטורה ממס "הכנסה מיגיעתם האישית של עיוור או של נכה שנקבעה לו נכות של 100%, או נכות של 90% לפחות מחמת שלקה באיברים שונים והאחוז האמור הוא תוצאה של חישוב מיוחד של הליקוי באיברים השונים שבלעדיו היה נקבע אחוז נכות של 100% לפחות, כמפורט להלן:</p> <p>(1) נקבעה נכות כאמור לתקופה של 365 ימים או יותר - הכנסה עד לסכום של 594,000 שקלים חדשים;</p> <p>(2) נקבעה נכות כאמור לתקופה שבין 185 ימים לבין 364 ימים - הכנסה עד לסכום של 71,280 שקלים חדשים;"</p> <p>לפי סעיף 9(5)(ג)(1) לפקודה, "לגבי עיוור או נכה, שנקבעה לו נכות כאמור בפסקת משנה (א)(1) לגבי חלק משנת המס, יחולו הוראות פסקה זו על חלק מהכנסתו בשנת המס, שיחסו לכלל הכנסתו בשנת המס הוא כיחס שבין מספר הימים בשנת המס שלגביהם נקבעה הנכות לבין 365 (בפסקה זו - יחס תקופת הנכות), ויקראו את הסכומים הנקובים בפסקאות משנה (א)(1) ו-(ב) כסכומים שיחסם לסכומים הנקובים כאמור הוא כיחס תקופת הנכות".</p> <p>לפי סעיף 9(5)(ג)(2) לפקודה, "לגבי עיוור או נכה, שנקבעה לו נכות כאמור בפסקת משנה (א)(2), יחולו הוראות פסקה זו על חלק מהכנסתו בשנת המס שיחסו לכלל הכנסתו בשנת המס הוא כיחס תקופת הנכות, ואולם אם תקופת הנכות שנקבעה לו חלה בשתי שנות מס, סך הסכום הפטור בשתי שנות המס לא יעלה על הסכום הנקוב בפסקת משנה (א)(2)";</p> <p>לעובד נקבעה נכות כאמור לתקופה שמ-1/10/2012 ועד 30/4/2013. כלומר, לתקופה שבין 185 ימים לבין 364 ימים (212 ימים בדיוק).</p> <p>הסכום הנקוב בסעיף 9(5)(א)(2) - 71,280 ₪.</p> <p>מספר הימים בשנת 2012 שלגביהם נקבעה הנכות - 92 (= 31 אוקטובר + 30 נובמבר + 31 דצמבר)</p> <p>חלק מהכנסתו של העובד בשנת המס שיחסו לכלל הכנסתו בשנת המס הוא כיחס תקופת הנכות:</p> $64,308 \text{ ₪} = 255,135 \times \frac{92}{365} \text{ יחס תקופת הנכות}$ <p>השוואת הסכום לתקרה:</p> <p>"... עד לסכום של 71,280 שקלים חדשים;"</p> <p>"...ואולם אם תקופת הנכות שנקבעה לו חלה בשתי שנות מס, סך הסכום הפטור בשתי שנות המס לא יעלה על הסכום הנקוב בפסקת משנה (א)(2) -"</p> <p>$\min [64,308 \text{ ₪} ; 71,280 \text{ ₪}] = 64,308 \text{ ₪}$ (הסכום הנקוב בפסקת משנה (א)(2))</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	הסבר הפתרון

<p>שאלה מספר 11.</p> <p>בתחילת 2012 בלה מסרה לרנן (מעבידה הנוסף) אישור תיאום מס מפקיד שומה. רנן פועל על פי הוראותיו. הֶתְחַשֵּׁב בשכרה הנמוך, על פי האישור, רנן לא צריך לנכות מבלה מס הכנסה.</p> <p>האם, על פי התקנות, חייב רנן לכלול את סכום המשכורת ששילם לבלה בדיווח בטופס 102 שהוא מגיש בכל חודש לפקיד השומה? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. לא, מאחר שרנן פועל על פי אישור תיאום מס מפקיד שומה. ב. כן. על רנן לכלול את סכום המשכורת ששילם לבלה בדיווח בטופס 102. ג. לא. מאחר שרנן הוא "מעביד נוסף". ד. כן, אבל אך ורק אם נוכח בפועל מס ממשכורתה של בלה.</p>	
פתרון	
<p>תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - תק' 11(א).</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>לפי תקנה 11(א) לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) -</p> <p>" מעביד יגיש לפקיד השומה עד ה-15 בכל חודש דין וחשבון בטופס 0102, על מספר העובדים ששילם להם משכורת חודש, משכורת חלקית, משכורת בלתי קבועה, קיצבה, תשלום לפי תקנה 6, שכר עבודה, או מענק פרישה בתקופה שבין ה-14 בחודש הקודם עד ל-13 בחודש הדיווח, על סכום המשכורת ששילם, בתקופה האמורה, בין אם נוכח ממנה מס ובין אם לאו, ועל סכום המס שניכה לפי תקנות 3, 4, 5, 6 או 7 באותה תקופה, וישלם באותו מועד את סכום המס שניכה כאמור. "</p> <p>כלומר, על רנן לכלול את סכום המשכורת ששילם לבלה בדיווח בטופס 102.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	הסבר הפתרון

<p>שאלה מספר 12.</p> <p>רנן הוא תושב קבוע בישוב כפר ורדים זה 6 שנים. הכנסתו בשנת 2012 היתה כדלהלן:</p> <p>1. משכורת 149,830 ₪</p> <p>2. שווי ארוחות 8,910 ₪</p> <p>מהו סך זיכוי תושב הישוב לו זכאי רנן בשנת 2012 (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 19,049 ₪</p> <p>ב. 23,328 ₪</p> <p>ג. 17,980 ₪</p> <p>ד. 18,662 ₪</p>	
פתרון	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2), ס' 11</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>רנן היה תושב קבוע בכפר ורדים בכל שנת המס 2012. תושבות קבע בכפר ורדים, בשנת המס 2012, מְקַנָּה הנחה של 12% על הכנסה חייבת מיגיעה אישית עד לתקרה של 155,520 ₪ לשנה. הכנסתו החייבת של רנן מיגיעה אישית בשנת 2012 -</p> <p>$149,830 + 8,910 = 158,740$ ₪ משכורת שווי ארוחות +</p> <p>זיכוי "תושב ישוב" לו זכאי רנן בשנת 2012 (סכום מעוגל) - 18,662 ₪</p> <p>18,662.40 ₪ = 12% שיעור ההנחה × (155,520 תקרה ; 158,740 הכנסה חייבת מיגיעה אישית) Min</p> <p style="text-align: right;">תשובה ד.</p>	הסבר הפתרון

<p>שאלה מספר 13.</p> <p>רנן, רווק בן 23, השתחרר מצה"ל ב-31/8/10, לאחר שירות סדיר (חובה) של 36 חודשים מלאים. שכרו ("ברוטו למס") בכל אחד מהחודשים 1/2012, 2/2012 ו-3/2012 היה 8,170 ₪. החל ב-4/2012 הופחת שכרו (ב-884 ₪) והועמד על 7,286 ₪ ברוטו בחודש.</p> <p>אם המס מחושב על בסיס מצטבר מתחילת השנה (1/1/12), כמה מס הכנסה יגבה משכרו של רנן (או כמה מס הכנסה יוחזר לו), בתלוש 4/12 ?</p> <p>א. 0 ₪ ב. -66 ₪ (החזר מס) ג. -9 ₪ (החזר מס) ד. -102 ₪ (החזר מס)</p>													
פתרון													
	<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 39א, 121. תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה)</p>												
<p>הסבר הפתרון</p> <p>זיכויים להם זכאי רנן בשנת 2012:</p> <table style="margin-left: 40px;"> <tr> <td>תושב ישראל</td> <td>ני"ז</td> <td>2.00</td> </tr> <tr> <td>נסיעות</td> <td>ני"ז</td> <td>0.25</td> </tr> <tr> <td>ני"ז לחייל משוחרר</td> <td>ני"ז</td> <td><u>2.00</u></td> </tr> <tr> <td>סה"כ נקודות זיכוי</td> <td>ני"ז</td> <td>4.25</td> </tr> </table> <p>שכר מצטבר ב-4 החודשים: $8,170 + 8,170 + 8,170 + 7,286 = 31,796$</p> <p>השכר החודשי הממוצע ב-3 החודשים: $31,796 / 4 = 7,949$</p> <p>מס "ברוטו" המוטל על השכר החודשי הממוצע:</p> $5,200 \times 10\% + (7,949 - 5,200) \times 14\% = 904.86$ <p>מס בניכוי זיכויים אישיים שיש לשלם על השכר החודשי הממוצע:</p> $\max(904.86 - 913.75; 0) = 0$ <p>מס "ברוטו" שהוטל על השכר ששולם בכל אחד מהחודשים ינואר, פברואר ומרץ 2012:</p> $5,200 \times 10\% + (8,170 - 5,200) \times 14\% = 935.80$ <p>מס בניכוי זיכויים אישיים ששולם בכל אחד מהחודשים ינואר, פברואר ומרץ 2012:</p> $\max(935.80 - 913.75; 0) = 22.05$ <p>מס מצטבר לתשלום פחות מס מצטבר ששולם, הוא המס שיגבה משכרו של רנן ב-4/2012:</p> <p>66 - ₪ (החזר מס) = (3 חודשים \times 22) - (4 חודשים \times 0)</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	תושב ישראל	ני"ז	2.00	נסיעות	ני"ז	0.25	ני"ז לחייל משוחרר	ני"ז	<u>2.00</u>	סה"כ נקודות זיכוי	ני"ז	4.25	
תושב ישראל	ני"ז	2.00											
נסיעות	ני"ז	0.25											
ני"ז לחייל משוחרר	ני"ז	<u>2.00</u>											
סה"כ נקודות זיכוי	ני"ז	4.25											

<p>שאלה מספר 14.</p> <p>רנן, בן 35, נשוי ואב לפעוט יליד 6/2/2011. ב-8/2012 עבד 3 ימים רצופים כ"עובד יומי" בחברת "בלה". שכרו בעד כל יום עבודה - 1,055 ₪. בתקופת עבודתו בחברת "בלה" היתה הכנסה זו הכנסתו היחידה. משכרו של רנן נוכה מס לפי לוח יומי [לפי תוספת ב' לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה)].</p> <p>מהו שכר ה"נטו" שהיה על "בלה" לשלם לרנן ("נטו לתשלום") בגין 3 ימים אלו, אחרי ניכוי מס הכנסה? (התעלמו מדמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות)</p> <p>א. 3,165 ₪</p> <p>ב. 2,565 ₪</p> <p>ג. 2,337 ₪</p> <p>ד. 2,454 ₪</p>	
פתרון	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 66(ג), 121.</p> <p>תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה)</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>המס שיש לנכותו משכר העבודה בעד כל עבודת יום של רנן יחושב בדרך המפורטת להלן:</p> <p>שכר העבודה בעד יום יוכפל ב-300: $316,500 = 1,055 \times 300$ ₪</p> <p>על הסכום שהתקבל מהמכפלה, יחושב המס לפי הוראות סעיף 121 לפקודה:</p> <p>$71,064.60 = 33\% \times (316,500 - 261,360) + 52,868.40$ (המס המצטבר עד שכר 261,360 ₪)</p> <p>מהמס שחושב כאמור תובאנה בחשבון נקודות הזיכוי המגיעות לרנן:</p> <p>תושב ישראל 2.00</p> <p>נסיעות 0.25</p> <p>נ"ז בעד פעוט, בשנת המס שלאחר שנת לידתו <u>2.00</u></p> <p>סה"כ נקודות זיכוי $4.25 \times 2,580 = 10,965$ ₪</p> <p>המס לאחר הפחתת נקודות הזיכוי: $60,099.60 = 71,064.60 - 10,965$</p> <p>המס המתקבל לאחר הפחתת נקודות הזיכוי יחולק ב-300 והמנה תנוכה משכר העבודה בעד כל עבודת יום:</p> <p>$200.33 = 60,099.60 / 300$</p> <p>כל שבר של שקל חדש משכר עבודה או מן המס העולה על 49 אגורות יראוהו כשקל חדש אחד; שבר של שקל חדש שאינו עולה על 49 אגורות לא יובא בחשבון. כלומר, משכר העבודה של רנן בעד כל עבודת יום ינוכה מס הכנסה בסך של 200 ₪.</p> <p>שכר ה"נטו" שהיה על "בלה" לשלם לרנן ("נטו לתשלום") בגין 3 ימים אלו, אחרי ניכוי מס הכנסה:</p> <p>$2,565 = (1,055 - 200) \times 3$ ₪</p> <p>תשובה ב.</p>	הסבר הפתרון

<p>שאלה מספר 15.</p> <p>בשנת 2012 נשאלה בלה ליוון, ע"י מעבידה, למשך 14 יממות. הנסיעה ליוון וכל ימי השנה בה היו הקרובים לייצור הכנסתו של המעביד.</p> <p>הוצאות הנסיעה: כרטיס טיסה במחלקת עסקים - \$ 832 (מחיר כרטיס במחלקת תיירים באותה טיסה - \$ 468).</p> <p>14 לינות במלון, \$176 לכל לינה - \$ 2,464</p> <p>בלה הגישה את החשבון ואת המסמכים הנדרשים למעבידה וזה החזיר לה את כל ההוצאות. מהו הסכום שיש לזקוף לשכרה של בלה לצורך חישוב מס, בשל הנסיעה לחו"ל? [למען הסר ספק, הכוונה היא לסכום שאינו מותר בניכוי על פי התקנות.]</p> <p>א. \$ 308 ב. \$ 616 ג. \$ 252 ד. \$ 499</p>	
פתרון	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 2(2), ס' 17 (רישא). תקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות).</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>כרטיס טיסה במחלקת עסקים:</p> <p>לפי תקנה 2(2)(א) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות), הסכום שיותר בשל הוצאות לרכישת כרטיס טיסה במחלקת עסקים או במחלקת ראשונה - 100% ממחיר כרטיס במחלקת עסקים באותה טיסה.</p> <p>לפיכך, ההוצאה בסך \$ 832, לרכישת כרטיס הטיסה, מותרת בניכוי במלואה.</p> <p>הוצאות לינה:</p> <p>יוון נמצאת ברשימת המדינות בהן הוגדלו ב-25% הסכומים שהותרו בשל "הוצאות לינה" ובשל "הוצאות אחרות".</p> <p>לפי תקנה 2(2)(ב) לתקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסויימות), הסכום שיותר בשל הוצאות לינה בנסיעה אשר כללה לא יותר מתשעים לינות -</p> <p>עבור שבע הלינות הראשונות - כל הוצאות הלינה המוכרות.</p> <p>עבור שאר הלינות (מהלינה השמינית ואילך), במדינה בה ניתן להגדיל את סכום הוצאות הלינה וההוצאות האחרות ב-25% -</p> <p>(1) לגבי לינה שעלותה עד $112 \times 125\%$ דולר - כל הוצאות הלינה המוכרות;</p> <p>(2) לגבי לינה שעלותה גבוהה מ-$112 \times 125\%$ דולר - 75% מהוצאות הלינה המוכרות, אך לא פחות מ-$112 \times 125\%$ דולר ללינה;</p> <p>"הוצאות לינה מוכרות", במדינה בה ניתן להגדיל את סכום הוצאות הלינה וההוצאות האחרות ב-25% - הוצאות הלינה בפועל המוכחות בהתאם לתקנה 6, או $255 \times 125\%$ דולר ללינה, הנמוך ביניהם.</p> <p>בלה הוציאה עבור כל לינה \$ 176, סה"כ לינות = 14. לפיכך, יותרו לה בניכוי כל הוצאות הלינה המוכרות:</p> $\min (\$ 1,232 = 7 \text{ לינות} \times (\$ 176 \text{ ההוצאה בפועל} ; \$ 255 \times 125\% \text{ התקרה})$ <p>שאר 7 הלינות (מהלינה השמינית ואילך), שעלותן גבוהה מ-$112 \times 125\%$ לכל לינה (75% מהוצאות הלינה המוכרות, אך לא פחות מ-$112 \times 125\%$ דולר ללינה):</p> $\max [\$ 980 = 7 \times (\$ 176 \text{ ההוצאה} ; \$ 255 \times 125\% \text{ התקרה}) ; \$ 112 \times 125\%]$ <p>סה"כ הסכום שיותר לניכוי בעד 14 הלינות: $\\$ 2,212 = \\$ 1,232 + \\$ 980$</p> <p>הוצאות לינה שאינו מותרות בניכוי: \$ 252 (= \\$ 2,464 - \\$ 2,212)</p> <p>הסכום שיש לזקוף למשכורתה של בלה לצורך חישוב מס: \$ 252</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	הסבר הפתרון

<p>שאלה מספר 16.</p> <p>שכר היסוד של בלה, רווקה בת 23, בחודש 1/2012 - 13,730 ₪ (ברוטו). נוסף על שכר היסוד, משלם לה המעביד תוספת מיוחדת בסך של 3,591 ₪ נטו בכל חודש.</p> <p>מהו שכרה של בלה לצורך חישוב מס ב-1/2012 ("שכר ברוטו למס")? (התעלמו מדמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות)</p> <p>א. 18,860 ₪ ב. 18,214 ₪ ג. 18,278 ₪ ד. 18,770 ₪</p>	
פתרון	
	<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>פקודת מס הכנסה - ס' 34, 36, 36א, 121. תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה)</p>
<p>הסבר הפתרון</p> <p>שכר היסוד של בלה <u>13,730 ₪</u> נקודות זיכוי:</p> <p>נ.ז. תושב ישראל 2.00 נ.ז. נסיעות 0.25 <u>נ.ז. אשה 0.50</u> סה"כ נקודות זיכוי $2.75 \times 215 = 591.25$ ₪</p> <p>לפי טבלאות המס, המס בגין משכורת של 8,880 ₪ בחודש הוא 1,035.20 ₪ (מדרגת מס 14%). כלומר, ניתן להתעלם מנקודות הזיכוי בגילום תשלום התוספת המיוחדת.</p> <p>בשכר 13,730 נמצאת בלה במדרגת מס שולי 21%.</p> <p>$14,430$ "גבול" מדרגת המס 21% $> 18,275.57 = 13,730 + 3,591 / (1 - 21\%)$</p> <p>מסקנה - בגילום אנו חורגים ממדרגת המס הנוכחית. במדרגת מס 21%, נותר "ברוטו" בסך <u>700 ₪</u> ($14,430 - 13,730 =$) 700 ₪ מתפצלים ל-79% "נטו" - 553 ₪, ומס בשיעור 21% - 147 ₪. יתרה שנותרה לגילום: $3,038 = 3,591 - 553$ ₪ מדרגת המס לגילום היתרה - 30%.</p> <p>גילום היתרה: $4,340 = 3,038 / (1 - 30\%)$ ₪ הסכום 3,591 ₪ כשהוא מגולם: $5,040 = 700 + 4,340$ ₪</p> <p>$21,780$ "גבול" מדרגת המס 30% $< 18,770 = 13,730 + 5,040$</p> <p>שכרה של בלה לצורך חישוב מס ב-1/2012: <u>18,770 ₪</u></p> <p style="text-align: right;">תשובה ד.</p>	

<p>שאלה מספר 17.</p>	<p>שכר 1/2012 של רנן (מהנדס הפיתוח) הורכב מרכיבי השכר הבאים :</p> <p>1. שכר בסיס ₪ 13,547</p> <p>2. תוספת ותק ₪ 428</p> <p>3. דמי מחלה ₪ 1,426</p> <p>4. השתתפות מעביד בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה ₪ 479</p> <p>בגין מלוא השכר, הפריש המעביד עבור רנן סך של 1,191 ₪ לקרן השתלמות [למען הסר ספק, רנן הפריש את חלקו כדין לאותה קופה].</p> <p>מהו השווי אשר יזקף לשכר 1/2012 של רנן בְּשָׁל הפרשת המעביד לקרן השתלמות?</p> <p>א. 68.02 ₪</p> <p>ב. 12.60 ₪</p> <p>ג. 142.87 ₪</p> <p>ד. 35.92 ₪</p>
	פתרון
<p>סעיפים רלוונטיים</p>	<p>פקודת מס הכנסה - ס' 3(ה)</p>
<p>הסבר הפתרון</p>	<p>לפי ס' 3(ה) לפקודה -</p> <p>" סכומים ששילם מעביד לקרנות השתלמות בשביל עובדו בגבולות שנקבעו בהסכם קיבוצי כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, תשי"ז-1957, (להלן - הסכם קיבוצי), ולגבי עובד שאין הסכם קיבוצי החל עליו - בגבולות שנקבעו בהסכם קיבוצי החל על עובד שמקצועו, הוותק שלו ותנאי העבודה שלו דומים, אך לא יותר מ-8.4% מהמשכורת הקובעת לגבי עובד הוראה ולא יותר מ-7.5% מהמשכורת הקובעת לגבי כל עובד אחר, יראום כהכנסת עבודה של העובד בעת שקיבל אותם; ואילו סכומים ששילם מעביד מעל לגבולות כאמור יראום כהכנסת עבודה של העובד בעת ששולמו לקרן. לְעִנְיָן זה -</p> <p>"משכורת קובעת" - הכנסת עבודה - למעט תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, שכר שעות נוספות ותשלומים בְּשָׁל מאמץ מיוחד או אירוע מסויים - אך לא יותר מכפל הסכום המהווה תקרה לְעִנְיָן תשלום תוספת היוקר כְּפִי שהוא נקבע מעת לעת בהסכם בִּין לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים לְבִין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל; "</p> <p>לפי קובץ הפרשנות לפקודת מס הכנסה ("חבק מס הכנסה") - "משכורת קובעת" כוללת את המרכיבים הבאים: שכר יסוד, תוספות היוקר המתוספות לשכר וכן כל תוספת קבועה אחרת הנכללת כמרכיב לפנסיה לרבות דמי הבראה. "משכורת קובעת" איננה כוללת שכר שעות נוספות, שכר פרמיות, פריזון עבודה או כל תשלום הבא לכיסוי הוצאות העובד: כגון החזר הוצאות רכב, קצובת נסיעה, ביגוד. כמו כן אין לכלול במשכורת הקובעת תשלום עבור אירוע מסוים או עבור מתן שירות חד פעמי למעביד.</p> <p>לפיכך, במשכורתו הקובעת לקה"ל של רנן אין לכלול "השתתפות מעביד בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה". כמו כן, לא תעלה המשכורת הקובעת לקה"ל על 15,712 ₪.</p> <p>"משכורת קובעת" לקרן השתלמות של רנן:</p> $\min [15,401 = (13,547 \text{ בסיס} + 428 \text{ ותק} + 1,426 \text{ מחלה}) ; 15,712 \text{ תקרת משכורת לקה"ל}]$ <p>7.5% מהמשכורת הקובעת של רנן: $1,155.08 = 15,401 \times 7.5\%$ משכורת קובעת</p> <p>הסכום ששילם המעביד לקה"ל מעל לגבולות שבחוק, שיזקף לשכרו של רנן:</p> $1,191.00 - 1,155.08 = \underline{\underline{35.92}}$ <p style="text-align: right;">תשובה ד.</p>

<p>רנן הוא פועל יצור במפעל יצרני, בו מתקיימת עבודה במשמרות לענין ס' 10 לפקודה (מעבידו היחיד). הכנסתו הכוללת ממשכורת בשנת המס 2012 היתה 148,692, מתוכה 24,372 ₪ בשל עבודה במשמרת ראשונה, 42,108 ₪ בשל עבודה במשמרת שניה ו-46,764 ₪ בשל עבודה במשמרת שלישית. יתרת ההכנסה ממשכורת (ש' 35,448) נבדקה משווי שימוש ברכב צמוד ומדמי הבראה.</p> <p>מהו סכום הזיכוי במס בגין משמרות שיקבל רנן בשנת 2012 ?</p> <p>א. 3,656 ₪ ב. 10,920 ₪ ג. 13,331 ₪ ד. 9,675 ₪</p>	<p>שאלה מספר 18.</p>
פתרון	
<p>פקודת מס הכנסה, ס' 10. תקנות מס הכנסה (שיעור המס על הכנסה בעד עבודה במשמרות)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>זיכוי משמרות:</p> <p>הכנסה כוללת של רנן ממשכורת ב-2012: 148,692 ₪ סכום התקרה לפי ס' 10 לפקודה: <u>124,320 ₪</u> חלק ההכנסה העולה על סכום התקרה: 24,372 ₪ שכר משמרות שניה ושלישית: 88,872 ₪ = 46,764 שלישית + 42,108 שניה שכר משמרות המזכה בהטבת מס: 64,500 ₪ = 88,872 - 24,372 הטבת המס: 9,675 ₪ = 64,500 × 15% הזיכוי המרבי בגין שכר משמרות בתעשייה: 10,920 ₪ בשנה בדיקה מול התקרה: <u>9,675 ₪</u> = min (9,675 ; 10,920 תקרה)</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>רנן עבד אצל מעבידו היחיד 7 שנים, במשרה מלאה, עד שפרש ב-31/5/2012. משכורתו החודשית קבועה (לרבות "המשכורת האחרונה" לפני הפרישה), כמפורט להלן:</p> <p>1. שכר משולב ₪ 8,690 2. תוספת משמרות ₪ 1,130 3. שכר פרמיות ₪ 2,345</p> <p>סך מענק ההון שרנן קיבל ממעבידו, עקב הפרישה - 91,765 ₪.</p> <p>מהו החלק החייב במס של מענק הון זה, לפי ס' 9(א7) לפקודה?</p> <p>א. 23,025 ₪ ב. 8,115 ₪ ג. 30,935 ₪ ד. 6,610 ₪</p>	<p>שאלה מספר 19.</p>
<p style="text-align: center;">פתרון</p>	
<p>פקודת מס הכנסה - סעיף 9(א7).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 9(א7)(א) לפקודה:</p> <p>" (1) מענק הון שנתקבל עקב פרישה - עד סכום השווה למשכורת של חודש לכל שנת עבודה, לפי המשכורת האחרונה; עלה סכום המענק על השיעור האמור, רשאי המנהל לפטור את העודף, כולו או מקצתו, בהתחשב בתקופת השירות, בגובה השכר, בתנאי העבודה ובנסיבות הפרישה;</p> <p>(2) בשום מקרה לא יעלה הסכום הפטור לפי פסקת משנה זו על 11,950 ₪ לכל שנת עבודה וחלק יחסי מסכום זה בִּשְׁל עבודה בחלק משנה; "</p> <p>לפי הנחיות מס הכנסה - "משכורת" לעניין חישוב הפטור על מענק פרישה, פירושה - הכנסת עבודה למעט תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו ולמעט שוויו של שימוש ברכב צמוד. "משכורת חודש" אצל עובד יומי היא השכר הממוצע של שנים-עשר החודשים שקדמו לפיטורים. סכום המשכורת יכול להיות גבוה מ"שכר עבודה" (כמשמעותו בתקנות פיצויי פיטורין) שחייבים לשלם עבורו פיצויים.</p> <p>משכורת של חודש, לפי משכורת אחרונה: $8,690 + 1,130 + 2,345 = 12,165$ ₪</p> <p>החלק הפטור של מענק ההון:</p> <p>$83,650$ ₪ = $[91,765$ המענק בפועל ; 7 שנות עבודה \times $(11,950$ תקרה) \min]</p> <p>החלק החייב במס של המענק: $83,650$ פטור - $91,765$ מענק ההון עקב הפרישה = <u>8,115</u> ₪</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>רנן, רווק בן 27, התחיל לעבוד אצל מעבידו היחיד ב-1/6/2009. ב-31/7/2012 התפטר מעבודתו. משכורת החודש ששולמה לו לחודש 7/2012 היתה 4,799 ₪. בטופס ה-161 שְמוּלָא במועד תשלום שכר 7/2012, חושב לרנן מענק פרישה שְחֻלְקו פְטוּר ממס (לפי ס' 9(א) לפקודה), וחלקו - סך של 2,022 ₪, חייב במס הכנסה.</p> <p>אם חישוב המס נעשה לפי התקנות, כמה מס הכנסה יש לנכות ממענק הפרישה החייב של רנן?</p> <p>א. 202 ₪ ב. 156 ₪ ג. 263 ₪ ד. 175 ₪</p>	<p>שאלה מספר 20.</p>
פתרון	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 9(א7), 34, 36, 121. תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - תק' 4(א), 7(א1).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>הסבר הפתרון</p> <p>מְעַנֵּק הַפְּרִיֶּשָׁה הַפְּטוּר ממס לְפִי ס' 9(א7) לפקודה לא נלקח בחשבון בחישוב המס. מאחר שאינו רלוונטי, סכומו אף לא נכלל בנתוני השאלה.</p> <p>ניכוי מס ממענק פרישה שאינו פטור:</p> <p>לְפִי תקנה 7(א1) לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - "מעביד המשלם לעובד למעט עובד יומי, מענק פרישה שכולו או חלקו אינו פטור ממס לְפִי סעיף 9(א7) לפקודה, ינכה בעת התשלום מהחלק שאינו פטור, מס פְּאִילוּ היה משכורת בלתי קבועה, לְפִי המשכורת האחרונה ששולמה לעובד..."</p> <p>ניכוי מס הכנסה מ"משכורת בלתי קבועה":</p> <p>לְפִי תקנה 4(א) לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה) - "מעביד המשלם לעובד משכורת בלתי קבועה, ינכה ממנה, בעת התשלום, מס בסכום השווה להפרש המס המוכפל ב-12; לְעִנְיָן זֶה, "הפרש המס" - ההפרש בין המס שיש לנכות ממשכורת החודש לחודש שבו שולמה המשכורת הבלתי קבועה, לבין המס שיש לנכות ממשכורת החודש לאותו חודש, בתוספת החלק השנים-עשר מהמשכורת הבלתי קבועה..."</p> <p>החישוב:</p> <p>נקודות זיכוי: $2.25 = 0.25 \text{ נסיעות} + 2 \text{ תושב ישראל}$</p> <p>סכום נקודות הזיכוי - $483.75 \text{ ₪} = 2.25 \times 215$</p> <p>משכורת החודש ששולמה לרנן, לחודש 7/2012 - 4,799 ₪.</p> <p>החלק השנים עשר מ"המשכורת הבלתי קבועה" (המענק החייב): $168.50 \text{ ₪} = 2,022 / 12$</p> <p>משכורת החודש + החלק ה-12 מהמשכורת הבלתי קבועה: $4,967.50 \text{ ₪} = 4,799 + 168.50$</p> <p>המס שיש לנכות אותו ממשכורת החודש בתוספת החלק ה-12 מהמשכורת הבלתי קבועה:</p> <p>$4,967.50 \times 10\% = 496.75 \text{ ₪}$</p> <p>מס בניכוי זיכויים אישיים: $\max(0; 496.75 - 483.75) = \underline{13.00} \text{ ₪}$</p> <p>המס שיש לנכות אותו ממשכורת החודש לאותו חודש שבו שולמה המשכורת הבלתי קבועה:</p> <p>$4,799.00 \times 10\% = 479.90 \text{ ₪}$</p> <p>מס בניכוי זיכויים אישיים: $\max(0; 479.90 - 483.75) = \underline{0} \text{ ₪}$</p> <p>הפרש המס: $13 - 0 = 13 \text{ ₪}$</p> <p>הפרש המס מוכפל ב-12, אותו יש לנכות מחלקו החייב במס של המענק ("המשכורת הבלתי קבועה"): $156 \text{ ₪} = 13 \times 12$</p> <p>תשובה ב.</p>	

<p>שאלה מספר 21.</p> <p>שכרה של בלה לצורך תשלום מס ("ברוטו למס") בחודש 01/2012 - 38,612 ₪, כולל שווי שימוש ברכב קבוצה 5 (6,120 ₪). מעבידה של בלה מפריש עבורה לקופת גמל לקיצבה 2,534 ₪ בחודש (על חשבון מרקיב תגמולי המעביד), ולביטוח אובדן כושר עבודה 186 ₪ בחודש [למען הסר ספק, בלה מפקידה גם היא את חלקה, כדין, לאותה קופת גמל].</p> <p>מהו השווי שיש לזקוף לבלה בתלוש 1/2012 בגין הפרשות המעביד לקופת גמל לקצבה ולביטוח אובדן כושר עבודה (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 134 ₪ ב. 283 ₪ ג. 0 ₪ ד. 186 ₪</p>	
פתרון	
<p>סעיף 32(14) לפקודת מס הכנסה, הנחיות מס הכנסה תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) - ס' 1.</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>לפי הנחיות מס הכנסה בעניין חישוב ההוצאה לרכישת ביטוח א.כ.ע. בשנת המס 2012:</p> <p>1. חישוב הזקיפה בגין ההפרשה למרכיב תגמולי מעביד בקופ"ג לקיצבה: הכנסת עבודה של בלה ללא שווי השימוש ברכב: 32,492 ₪. $32,492 = 6,120$ שווי שימוש ברכב קבוצה 5 - 38,612 שכר רגיל $2,534 < 2,436.90 = 7.5\% \times (34,476 ; 32,492)$ הכנסת עבודה ללא שווי שימוש ברכב (min שווי קיצבה: $97.10 = \max (0 ; 2,534 - 2,436.90)$</p> <p>2. חישוב הזקיפה בגין הפרשת מעביד לביטוח אובדן כושר עבודה: מאחר שקיים שווי קיצבה, כל הפרשת המעביד לביטוח א.כ.ע. (186 ₪) תיזקף כשווי. השווי שיש לזקוף לבלה בתלוש 1/2012 בגין הפרשות המעביד לקופת גמל לקצבה ולביטוח אובדן כושר עבודה (סכום מעוגל) - <u>283</u> ₪ = 186 שווי א.כ.ע. + 97.10 שווי קיצבה</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	הסבר הפתרון

<p>רנן פרש מעבודתו ב-5/2010, לאחר 36 שנות עבודה. בפרישתו (ב-5/2010), קיבל מענק פרישה פטור (לפי ס' 9(א7א) לפק') בסך 144,000 ₪, בשל כל שנות עבודתו. שיעור עליית המדד בין היום בו התקבל מענק הפרישה עד יום 1/1/12 - 4%. ב-10/2012, לאחר שהגיע לגיל 67, התחיל לקבל קצבה בסך 7,200 ₪ בחודש, מקרן פנסיה שֶׁעָרַךְ עבורו מעבידו (כולה "קצבה מזכה").</p> <p>מהו החלק החייב במס של הקצבה (הקצבה החייבת) שקיבל רנן ב-10/2012 (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 4,636 ₪ ב. 3,637 ₪ ג. 4,597 ₪ ד. 4,761 ₪</p>	<p>שאלה מספר 22.</p>
פתרון	
<p>פקודת מס הכנסה - ס' 1, ס' 9א. חוק גיל פרישה - ס' 3.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>(1) "גיל הזכאות" של רנן (גיל הפרישה או הגיל שבו החל לקבל קצבה מזכה, לפי המאוחר) גיל 67</p> <p>(2) ההון הפטור - [אופן חישובו: 641,277 ₪ = 180 מכפיל ההמרה להון $\times 43.5\% \times 8,190$ תקרת הקצבה המזכה] 641,277 ₪</p> <p>(3) חישוב המענקים הפטורים כשהם צמודים למדד מהיום שבו התקבלו עד יום 1 בינואר בשנה שבה חל גיל הזכאות, ומוכפלים במקדם - המענק הפטור שקיבל רנן בפרישתו ב-2010, כשהוא צמוד למדד מהיום שבו התקבל עד יום 1/1/2012 - $149,760$ ₪ = 1.04 שיעור עליית המדד $\times 144,000$ מענק פטור שהתקבל ב-5/2010</p> <p>"מענקים פטורים", כמשמעותם בס' 9א(ג) לפקודה (סכום המענקים הפטורים לפי סעיף 9(א7א) שקיבל יחיד בעד שנות עבודתו שקדמו לגיל הזכאות, ולא יותר מ-32 שנות עבודה) - $133,120 = \frac{\min(36; 32) \times 149,760}{36}$ שנות עבודה כאמור במקרה שתואר</p> <p>ה"מקדם" (מעוגל) - 1.35 [אופן חישובו: $1.349293933 = \frac{180 \text{ מכפיל ההמרה להון} \times 35\% \times 8,190 \text{ תקרת הקצבה המזכה}}{11,950 \times 32}$ הפטור המרבי לכל שנת עבודה לפי ס' 9(א7א)(2)]</p> <p>"מענקים פטורים" צמודים למדד, כשהם מוכפלים במקדם - $179,712$ ₪ = 1.35 מקדם $\times 133,120$ "מענקים פטורים" צמודים למדד 179,712 ₪</p> <p>(4) "יתרת ההון הפטורה" - הסכום המתקבל מהפחתת הסכום שחושב בס' (3) לעיל מהסכום שחושב בס' (2) לעיל. $461,565$ ₪ = $179,712$ "מענקים פטורים" צמודים ומוכפלים במקדם - $641,277$ ההון הפטור (הערה: רנן לא קיבל סכומים עקב היוון קצבאות, לכן אין סכומי היוון בפטור שיש לנכות מ"יתרת ההון הפטורה", לפי ס' 9א(ה) לפקודה)</p> <p>(5) יתרת הפטור החודשי לקצבה מזכה - $2,564.25$ ₪ יתרת הפטור החודשי לקצבה = $\frac{461,565 \text{ יתרת ההון הפטורה}}{180 \text{ מכפיל ההמרה להון}}$</p> <p>הקצבה הפטורה של רנן - $2,564.25$ ₪ יתרת הפטור החודשי לקצבה ; $7,200$ ₪ הקצבה המזכה של רנן $\min(2,564.25; 7,200)$</p> <p>(6) הקצבה החייבת של רנן - $4,635.75$ ₪ = $2,564.25$ ₪ הקצבה הפטורה של רנן - $7,200$ ₪ הקצבה המזכה של רנן</p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>ב-2/7/2012 (יום ב') שילם רנן לעובדיו את משכורת חודש 6/2012. מתי, על פי תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), על רנן להעביר לקופות הגמל את התשלומים בעד משכורת זו של עובדיו? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)? [למען הסר ספק, לא חלו חגים וערבי חג בחודש 7/2012].</p> <p>א. לא יאוחר מיום ב', 9/7/2012 (7 ימי עסקים מתום חודש 6/2012).</p> <p>ב. לא יאוחר מיום ד', 11/7/2012 (7 ימי עסקים מיום תשלום משכורת 6/2012).</p> <p>ג. לא יאוחר מיום א', 15/7/2012 (15 ימים מתום חודש 6/2012).</p> <p>ד. לא יאוחר מיום ג', 17/7/2012 (15 ימים מיום תשלום משכורת 6/2012).</p>	<p>שאלה מספר 23.</p>																																																
<p align="center">פתרון</p>																																																	
<p>תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) - תקנה 20.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>																																																
<p>לפי תקנה 20 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל):</p> <p>"קופת גמל תקבל מהמעבידים רק סכומים כמפורט בתקנה 19(א), התשלומים יתקבלו במזומנים בלבד ולא יאוחר מהמועד המוקדם מבין אלה (להלן - מועד התשלום):</p> <p>(1) שבעה ימי עסקים מיום תשלום המשכורת החודשית לעובד;</p> <p>(2) חמישה עשר ימים מתום החודש שבעדו על המעביד לשלם את המשכורת לעובד. "</p> <p>"יום עסקים", לענין זה, הוא כל אחד מהימים א'-ה', אלא אם כן נפל בחג או בערב חג.</p> <p>את משכורת 6/2012 של עובדיו שילם רנן ב-2/7/2012.</p> <p>7 ימי עסקים מיום 2/7/2012 (יום תשלום המשכורת) הם המועד המוקדם מבין המועדים הנקובים בתקנה 20 שלעיל.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>																																																
<table border="1"> <thead> <tr> <th>תאריך ויום בשבוע</th> <th>ימי עסקים מיום תשלום המשכורת</th> <th>אירוע</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>01/07/2012 יום א</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>02/07/2012 יום ב</td> <td></td> <td>יום תשלום המשכורת</td> </tr> <tr> <td>03/07/2012 יום ג</td> <td>1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>04/07/2012 יום ד</td> <td>2</td> <td></td> </tr> <tr> <td>05/07/2012 יום ה</td> <td>3</td> <td></td> </tr> <tr> <td>06/07/2012 יום ו</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>07/07/2012 שבת</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>08/07/2012 יום א</td> <td>4</td> <td></td> </tr> <tr> <td>09/07/2012 יום ב</td> <td>5</td> <td></td> </tr> <tr> <td>10/07/2012 יום ג</td> <td>6</td> <td></td> </tr> <tr> <td>11/07/2012 יום ד</td> <td>7</td> <td>7 ימי עסקים מיום תשלום המשכורת</td> </tr> <tr> <td>12/07/2012 יום ה</td> <td>8</td> <td></td> </tr> <tr> <td>13/07/2012 יום ו</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>14/07/2012 שבת</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>15/07/2012 יום א</td> <td>9</td> <td>15 ימים מתום החודש</td> </tr> </tbody> </table>	תאריך ויום בשבוע	ימי עסקים מיום תשלום המשכורת	אירוע	01/07/2012 יום א			02/07/2012 יום ב		יום תשלום המשכורת	03/07/2012 יום ג	1		04/07/2012 יום ד	2		05/07/2012 יום ה	3		06/07/2012 יום ו			07/07/2012 שבת			08/07/2012 יום א	4		09/07/2012 יום ב	5		10/07/2012 יום ג	6		11/07/2012 יום ד	7	7 ימי עסקים מיום תשלום המשכורת	12/07/2012 יום ה	8		13/07/2012 יום ו			14/07/2012 שבת			15/07/2012 יום א	9	15 ימים מתום החודש	
תאריך ויום בשבוע	ימי עסקים מיום תשלום המשכורת	אירוע																																															
01/07/2012 יום א																																																	
02/07/2012 יום ב		יום תשלום המשכורת																																															
03/07/2012 יום ג	1																																																
04/07/2012 יום ד	2																																																
05/07/2012 יום ה	3																																																
06/07/2012 יום ו																																																	
07/07/2012 שבת																																																	
08/07/2012 יום א	4																																																
09/07/2012 יום ב	5																																																
10/07/2012 יום ג	6																																																
11/07/2012 יום ד	7	7 ימי עסקים מיום תשלום המשכורת																																															
12/07/2012 יום ה	8																																																
13/07/2012 יום ו																																																	
14/07/2012 שבת																																																	
15/07/2012 יום א	9	15 ימים מתום החודש																																															
<p>מכאן, שתשלומיו של רנן לקופת הגמל ייחשבו כמשולמים בזמן, רק אם ישולמו לא יאוחר משבעה ימי עסקים מיום תשלום המשכורת. כלומר, לא יאוחר מיום ד', 11/7/2012.</p> <p align="right">תשובה ב.</p>																																																	

<p>שאלה מספר 24.</p> <p>בלה, המעסיקה כדין עובדים זרים בענף החקלאות, מבקשת לנכות משכרם של עובדיה הזרים את ההיטל על העסקת עובד זר (להלן: "ההיטל").</p> <p>האם רשאית בלה לעשות זאת, על פי החוק הרלוונטי? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן, ובלבד ששכרו של העובד הזר, לאחר ניכוי ההיטל, לא יפחת משכר המינימום. ב. כן. על פי החוק הרלוונטי, יש לנכות את ההיטל משכרו של העובד הזר. ג. לא. על פי החוק הרלוונטי, אין לנכות את ההיטל משכרו של העובד הזר. ד. לא, אלא אם כן העובד הזר הסכים בכתב כי ההיטל ינוכה מהכנסתו.</p>	
פתרון	
<p>חוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004) - ס' 45(ב).</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>לפי ס' 45(ב) לחוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004) -</p> <p>" ההיטל לא ינוכה, במישרין או בעקיפין, מההכנסה של העובד הזר. "</p> <p>כלומר, על פי החוק הרלוונטי, אין לנכות את ההיטל משכרו של העובד הזר.</p> <p>תשובה ג.</p>	הסבר הפתרון

<p>שאלה מספר 25.</p> <p>בלה, בת ה-29, התקבלה לעבודה אצל מעביד חדש ב-12/3/1, כשהיא מבוטחת בקרן פנסיה מקיפה (שעבר עברה מעבידה הקודם). לפי הסכם אישי שנקחתם בינה לבין מעבידה החדש, עליו לבטח אותה בביטוח פנסיוני, לאחר תום 10 חודשי עבודה, כשיעור ההפרשות בגינה עומד על 19.83% משכרה ("הסדר פנסיה מטיב").</p> <p>האם, לפי צו ההרחבה (נוסח משולב) לפנסיה חובה, עד החלת יישומו של הסדר הפנסיה המטיב, חייב המעביד לבטח את בלה בהסדר פנסיוני כלשהו? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן. עד החלת יישומו של הסדר הפנסיה המטיב, על המעביד לבטח את בלה בהתאם לשיעורים שבהסכם האישי (19.83%), ולמועדים ולשכר המפורטים בצו ההרחבה האמור.</p> <p>ב. לא. הוראות צו זה לא חלות על מי שהתקבל לעבודה כשהוא מבוטח בביטוח פנסיוני כלשהו.</p> <p>ג. כן. עד החלת יישומו של הסדר הפנסיה המטיב, על המעביד לבטח את בלה בהתאם לשיעורים המזעריים שבצו ההרחבה האמור, ולמועדים ולשכר המפורטים בו.</p> <p>ד. לא. הוראות צו זה לא חלות על מי שמעבידו מחויב לבטחו בהסדר פנסיה מטיב.</p>	
פתרון	
צו ההרחבה (נוסח משולב) לפנסיה חובה	סעיפים רלוונטיים
<p>לפי ס' 4(א) לצו ההרחבה (נוסח משולב) לפנסיה חובה -</p> <p>" צו זה יחול על כל עובד המועסק או שיועסק בכל מקום עבודה, בכפוף לכך שהוראות צו זה לא יחולו על מי שמתקיים לגביו ולו אחד מהתנאים המפורטים בסעיפים הקטנים להלן, ובכפוף לסייגים הקבועים, ככל שקבועים, בהם (להלן בצו זה: "עובד" ו/או "עובדים"):</p> <p>1) מי שבמועד הקובע או לאחריו מבוטח או שמעבידו מחויב לבטחו, עפ"י הסכם קיבוצי ו/או הסדר קיבוצי ו/או הסכם אישי ו/או מנהג ו/או נוהג ו/או צו הרחבה, קיים או עתיד, ו/או דין (להלן: "הסכם לביטוח פנסיוני"), כך ששיעור ההפרשות בגינו לקופת גמל, לרבות לקרן הפנסיה, עומד לכל הפחות על 17.5% משכר העובד. <u>מובהר כי על עובד שמעבידו מחויב לבטחו בהסדר פנסיה מטיב, כמשמעו בסעיף זה, שתחילת הפרשה על פי ההסדר האמור חלה במועד מאוחר יותר ממועדי תחילת הפרשה הקבועים בסעיף 6 להלן, יחול האמור בצו זה בתקופה שעד להחלת יישומו של הסדר הפנסיה המטיב.</u></p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	הסבר הפתרון

דיני עבודה

<p>תלוש השכר של בלה הורכב מהתשלומים הבאים :</p> <p>1. שכר יסוד ₪ 8,347</p> <p>2. תוספת ותק ₪ 182</p> <p>3. תוספת יוקר המחיה ₪ 69</p> <p>4. דמי נסיעות (השתתפות המעביד בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה) ₪ 198</p> <p>מהו סך הרכיבים שיובאו בחשבון שכר עבודתה לענין תקנות פיצויי פיטורים?</p> <p>א. 8,796 ₪</p> <p>ב. 8,529 ₪</p> <p>ג. 8,347 ₪</p> <p>ד. 8,598 ₪</p>	<p>שאלה מספר 26.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>תקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי תקנה 1 לתקנות פיצויי פיטורים (חישוב הפיצויים והתפטרות שרואים אותה כפיטורים), הרכיבים שיובאו בחשבון שכר העבודה לענין תקנות אלה הם :</p> <p>" (א) (1) שכר יסוד ;</p> <p>(2) תוספת ותק ;</p> <p>(3) תוספת יוקר המחיה ;</p> <p>(4) תוספת משפחה.</p> <p>(ב) נכללת בשכר עבודה תוספת מחלקתית או תוספת מקצועית, יראו תוספות אלה כחלק משכר היסוד.</p> <p>(ג) לא היה שכר העובד משתלם לפי הרכיבים המנויים בתקנת משנה (א) או לפי חלק מהם, יובא בחשבון שכרו שכר העבודה הרגיל ללא תוספות. "</p> <p>דמי נסיעות (השתתפות המעביד בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה) אינם "שכר עבודה רגיל" של העובד ואינם מובאים בחשבון שכר העבודה לענין תקנות פיצויי פיטורים.</p> <p>סך הרכיבים שיובאו בחשבון שכר עבודתה של בלה לענין תקנות פיצויי פיטורים :</p> <p>8,598 ₪ = 69 תוספת יוקר המחיה + 182 תוספת ותק + 8,347 שכר יסוד</p> <p>תשובה ד.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>ב-7/6/2012, לאחר 5 חודשי עבודה רצופים, בלה התפטרה מעבודתה אצל רנן (מעבידה הראשון). האם, לאור סיום עבודתה, על רנן לתת לה אישור בכתב בדבר תחילתם וסיומם של יחסי עובד-מעביד? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הנכונים)</p> <p>א. כן, אבל אך ורק אם בלה דרשה בכתב אישור כזה. ב. לא, מאחר שבלה התפטרה מעבודתה. ג. כן. על רנן לתת לבלה אישור כזה. ד. לא, אלא אם כן רואים את התפטרותה, לענין חוק פיצויי פיטורים, כפיטורים.</p>	<p>שאלה מספר 27.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות - ס' 8.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 8 לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות:</p> <p>"(א) מעביד ייתן לעובדו, בסיום העבודה, אישור בכתב בדבר תחילתם וסיומם של יחסי עובד-מעביד.</p> <p>(ב) לא נתן מעביד לעובד אישור כאמור בסעיף קטן (א) עד תום ארבעה עשר ימים מיום העבודה האחרון של העובד, או עד תום שבעה ימים מיום דרישת העובד בכתב, לפי המוקדם מביניהם, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין).</p> <p>(ג) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה כאמור בסעיף קטן (ב) על ידי התאגיד או על ידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו - מחצית הקנס האמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין; לענין סעיף זה, "נושא משרה" - מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, ופקיד האחראי מטעם התאגיד על ניהול כוח האדם בתאגיד.</p> <p>(ד) נעברה עבירה לפי סעיף קטן (ב) על ידי תאגיד או על ידי עובד מעובדיו, תזקה היא כי נושא משרה הפר את חובתו לפי סעיף קטן (ג), אלא אם כן הוכיח שעשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.</p> <p>(ה) שר העבודה והרווחה רשאי, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, לקבוע פרטים נוספים שיש לכלול באישור. "</p> <p>תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 28.</p> <p>שכר העבודה של בלה קבוע - 6,500 ₪ בחודש. ב-26/6/2012, שילם לה המעביד מקדמה בסך של 2,275 ₪ על חשבון שכר חודש 6/2012 (היתה זו המקדמה הראשונה שקיבלה בתקופת עבודתה).</p> <p>האם רשאי המעביד לנכות את המקדמה משכר העבודה של בלה? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן, ובתנאי שלא ינוכה על חשבון המקדמה יותר מרבע שכר העבודה. ב. לא, אלא אם כן בלה הסכימה בכתב כי המקדמה תנוכה משכר עבודתה. ג. כן. המעביד רשאי לנכות את המקדמה משכר העבודה של בלה. ד. לא. לפי החוק הרלוונטי, אין לנכות מקדמות משכר עבודה.</p>	
פתרון	
<p>חוק הגנת השכר - ס' 25.</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>לפי ס' 25 לחוק הגנת השכר, לא ינוכו משכר עבודה אלא סכומים אלה:</p> <p>" (א) (6) חוב על פי התחייבות בכתב מהעובד למעביד, בתנאי שלא ינוכה על חשבון חוב כאמור יותר מרבע שכר העבודה;</p> <p>(7) מקדמות על חשבון שכר עבודה, אם אין המקדמות עולות על שכר עבודה בעד שלושה חדשים; עולות המקדמות על שכר עבודה לשלושה חדשים - חלות על היתרה הוראות פסקה (6).</p> <p>(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), חדל עובד לעבוד אצל המעביד, רשאי המעביד לנכות משכרו האחרון של עובד כל יתרה של חוב שהעובד חייב לו, לרבות מקדמות. "</p> <p>המקדמה ששולמה (2,275 ₪) לא עלתה על שכר עבודה בעד שלושה חודשים (19,500 ₪). לפיכך, המעביד רשאי לנכותה משכר העבודה של בלה.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	הסבר הפתרון

<p>שאלה מספר 29.</p> <p>רנן עובד עבודה מְלָאָה אצל מעבידו. שכרו משתלם על בסיס של ימי עבודה. שבוע עבודתו במקום עבודתו הוא בן 5 ימים (א'-ה'), 8.6 שעות עבודה בכל יום. בעד כל יום עבודה הוא מקבל 516 ₪. זכותו לדמי מחלה נְקִבְצֶת לפי חוק דמי מחלה. תקופת המחלה הַצְבוּרָה שלו (ייתקופת הזכאות המקסימלית) עומדת על 20 ימים.</p> <p>הַחֵל בְּיָוֶם ב' (7/5/2012) וְעַד (כולל) יום ג' (15/5/2012) רנן נעדר מעבודתו עקב מחלה (נמסרה הודעה למעביד במועד). רנן חזר לעבודה ביום ד' (16/5/2012) ומסר למעביד אישור מחלה פְּדִין. מהו, לפי חוק דמי מחלה, סך דמי המחלה שעל המעביד לשלם לרנן בתלוש 5/2012?</p> <p>א. 2,580 ₪ ב. 2,064 ₪ ג. 3,096 ₪ ד. 3,612 ₪</p>																																													
פתרון																																													
<p>חוק דמי מחלה - ס' 2, ס' 4, ס' 5.</p>	סעיפים רלוונטיים																																												
<p>גמול עבודתו של רנן משתלם על בסיס של ימי עבודה. לפיכך, הוא "עובד בשכר".</p> <p>לפי ס' 2(א) לחוק דמי מחלה -</p> <p>"עובד שנעדר מעבודתו עקב מחלה יהיה זכאי לקבל ממעבידו, בכפיפות לתקופת הזכאות המקסימלית כאמור בסעיף 4 -</p> <p>(1) החל מהיום הרביעי להעדרו כאמור - תשלום על פי חוק זה בעד תקופת מחלתו (להלן - דמי מחלה);</p> <p>(2) בעד הימים השני והשלישי להעדרו כאמור - מחצית דמי מחלה; "</p> <p>לפי ס' 2(ב) לחוק דמי מחלה - "לגבי עובד בשכר שעבד עבודה מלאה אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה - תהא תקופת המחלה כל ימי מחלתו, למעט ימי מנוחה שבועית וחגים".</p> <p>תקופת המחלה: 7 ימים [החל ביום ב' (7/5/2012) ועד (כולל) יום ג' (15/5/2012)]</p> <p>לפי נתוני השאלה, תקופת המחלה הַצְבוּרָה של רנן עומדת על 20 ימים. [7 < 20]</p> <p>דמי מחלה לפי החוק: 516 ₪ ליום שכר העבודה שהיה רנן זכאי לקבל בעד כל יום עבודה בתקופת זכאותו לדמי מחלה אילו המשיך בעבודתו.</p> <p>החישוב:</p> <table border="1" data-bbox="384 1339 911 1823"> <thead> <tr> <th>תאריך</th> <th>יום בשבוע</th> <th>שיעור דמי מחלה</th> <th>דמי מחלה לתשלום</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>07/05/12</td> <td>יום ב</td> <td>אין</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>08/05/12</td> <td>יום ג</td> <td>50%</td> <td>258</td> </tr> <tr> <td>09/05/12</td> <td>יום ד</td> <td>50%</td> <td>258</td> </tr> <tr> <td>10/05/12</td> <td>יום ה</td> <td>100%</td> <td>516</td> </tr> <tr> <td>11/05/12</td> <td>יום ו</td> <td></td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>12/05/12</td> <td>שבת</td> <td></td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>13/05/12</td> <td>יום א</td> <td>100%</td> <td>516</td> </tr> <tr> <td>14/05/12</td> <td>יום ב</td> <td>100%</td> <td>516</td> </tr> <tr> <td>15/05/12</td> <td>יום ג</td> <td>100%</td> <td>516</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">סה"כ</td> <td></td> <td>2,580</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>	תאריך	יום בשבוע	שיעור דמי מחלה	דמי מחלה לתשלום	07/05/12	יום ב	אין	-	08/05/12	יום ג	50%	258	09/05/12	יום ד	50%	258	10/05/12	יום ה	100%	516	11/05/12	יום ו		-	12/05/12	שבת		-	13/05/12	יום א	100%	516	14/05/12	יום ב	100%	516	15/05/12	יום ג	100%	516	סה"כ			2,580	הסבר הפתרון
תאריך	יום בשבוע	שיעור דמי מחלה	דמי מחלה לתשלום																																										
07/05/12	יום ב	אין	-																																										
08/05/12	יום ג	50%	258																																										
09/05/12	יום ד	50%	258																																										
10/05/12	יום ה	100%	516																																										
11/05/12	יום ו		-																																										
12/05/12	שבת		-																																										
13/05/12	יום א	100%	516																																										
14/05/12	יום ב	100%	516																																										
15/05/12	יום ג	100%	516																																										
סה"כ			2,580																																										

<p>מעביד קיבל ב-19/8/2012 צו עיקול על שכרה של עובדת, עד לסכום של 16,604 ₪, לְשֵׁם תשלום חוב לבנק. הֶרְכָּב משפחתה של העובדת (גרושה + 2 ילדים) - "יחיד שעמו שני ילדים לפחות". שכרה החודשי, הנוֹתֵר אחרי ניכויי החובה (על פי חיקוק) - 8,372 ₪.</p> <p>מהו הסכום שיעוקל משכרה של העובדת, לְפִי חוק הגנת השכר (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 4,151 ₪ ב. 4,904 ₪ ג. 2,093 ₪ ד. 5,077 ₪</p>	<p>שאלה מספר 30.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הגנת השכר - ס' 8(א)</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי ס' 8(א) לחוק הגנת השכר, "משכר העבודה החדשי לא יהיה ניתן לעיקול, להעברה או לשעבוד סכום השווה לגימלה בשיעור הנקוב בטור ג' בתוספת השניה לחוק הבטחת הכנסה, תשמ"א-1981, שהיתה משתלמת בחודש שקדם לתשלום השכר לאותו עובד לְפִי הרכב משפחתו אילו היה זָפָאי לגימלה כאמור; היה הסכום האמור יותר מ-80% משכר העבודה החדשי, יקטן הסכום שאינו ניתן לעיקול, להעברה או לשעבוד כדי 80% משכר העבודה החדשי; לְעִנְיָן זה, "שכר העבודה החדשי" - שכר העבודה החדשי הנוֹתֵר אחרי ניכוי תשלום אשר המעביד חייב לנכותו משכר עבודה על פי חיקוק".</p> <p>לְפִי ס' 8(ב) לחוק הגנת השכר - "סעיף קטן (א) אינו חל על עיקול, העברה או שעבוד לשם תשלום מזונות".</p> <p>הסכום שיש לעקל לְפִי צו העיקול (16,604 ₪) נועד לשם תשלום חוב לבנק. כלומר, הוא לא נועד לתשלום מזונות. לפיכך, הוראות ס' 8(א) חלות עליו.</p> <p>לפי טור ג' בתוספת השניה לחוק הבטחת הכנסה, הסכום שלא ניתן לעקל משכר עבודתה של העובדת, שהרכב משפחתה הוא "יחיד שעמו שני ילדים לפחות", הוא "43.50% מהסכום הבסיסי פחות הסכום הבסיסי לילד", כלומר 3,468 ₪ (סכום מעוגל):</p> $3,468 \text{ ₪ סכום מעוגל} = 3,467.95 \text{ ₪} = 173 \text{ הסכום הבסיסי לילד} - 43.5\% \times 8,370 \text{ הסכום הבסיסי}$ <p>סכום זה אינו גבוה מ-80% משכר העבודה החודשי של העובד:</p> $6,697.60 > 3,468 = 80\% \times 8,372 \text{ שכר העבודה החודשי של העובד}$ <p>לפיכך, הסכום שיעוקל משכרה של העובדת -</p> $\min [4,904 \text{ ₪} = 16,604 \text{ החוב} ; (3,468 = 4,904) \text{ לא ניתן לעקל} - 8,372 \text{ שכר אחרי ניכויי החובה}]$ <p>תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

שאלה מספר 31.

רנן, עובד בשכר (יומי), התחיל לעבוד ב-1/5/2011 אצל מעבידו (משרד ע"ד) בעכו. שבוע העבודה של רנן, במקום עבודתו, הוא בן 6 ימים (ימים אי-ו'). [רנן לא עובד בחגי ישראל].
להלן רשימת אירועים ב-5/2012, מתוך דו"ח הנוכחות של רנן -

9/5/12	יום ד	רנן עבד.
10/5/12	יום ה	רנן לא עבד, למרות שהמעביד דרש ממנו לעבוד ביום זה.
11/5/12	יום ו	רנן עבד.
18/5/12	יום ו	רנן עבד.
19/5/12	שבת	רנן לא עבד.
20/5/12	יום א	רנן היה בחופשה שנתית מאושרת מיום א', 20/5/2012, ועד יום ו', 25/5/2012.
25/5/12	יום ו	
26/5/12	שבת	רנן לא עבד.
27/5/12	יום א	רנן לא עבד.
28/5/12	יום ב	רנן עבד.

אם, למעט הימים שלעיל, רנן לא החסיר ימי עבודה ב-5/2012, בעד כמה ימי חג היה על המעביד לשלם לו דמי חגים בתלוש 5/2012, לפי צו ההרחבה הרלוונטי?

- א. 2 ימי חג.
- ב. 1 ימי חג.
- ג. 0 ימי חג.
- ד. 3 ימי חג.

פתרון

צו הרחבה - הסכם מסגרת.

סעיפים רלוונטיים

הסבר הפתרון

לפי סעיף 7(א) לצו הרחבה - הסכם מסגרת, הדין בדמי חגים של עובד שאיננו עובד במשכורת (חודשי):
" עובד לאחר 3 חודשי עבודה במקום העבודה שלא נעדר מהעבודה סמוך ליום החג (יום לפני החג ויום אחרי החג), אלא בהסכמת המעביד, יהיה הזכאי לתשלום מלא בעבור 9 ימי חג (2 ימי ראש השנה, יום הכיפורים, 2 ימי סוכות, 2 ימי פסח, חג שבועות ויום העצמאות).
עובד לא יהיה זכאי לימי חג החלים בשבת. "

רנן, עובד בשכר (שעתלי), עובד במקום עבודתו יותר מ-3 חודשים. לפיכך, הוא זכאי לדמי חגים.

ב-5/2012 חל יום חג אחד - חג שבועות.

רנן לא נעדר מהעבודה סמוך ליום החג ללא הסכמת המעביד.

לפיכך, הוא זכאי לדמי חגים בעד יום חג אחד (חג שבועות) בתלוש 5/2012.

תשובה ב.

<p>שאלה מספר 32.</p> <p>רנן התחיל לעבוד אצל מעבידו ב-1/2/11. שכרו מִשְׁתַּלֵּם לו על בסיס של ימי עבודה. ב-9/8/12 הודיע למעביד על התפטרותו, שְׁתַּכְנֵס לתוקף בְּתוֹם תקופת ההודעה המוקדמת על פי החוק. כמה ימי הודעה מוקדמת לפיטורים, לפי חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, על רנן לָתֵת למעבידו?</p> <p>א. 20 ימים. ב. 17 ימים. ג. 15 ימים. ד. 18 ימים.</p>	
פתרון	
<p>חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות - ס' 1, ס' 4, ס' 5. חוק פיצויי פיטורים - ס' 12.</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>הסבר הפתרון</p> <p>לְפִי ס' 1 לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות: בחוק זה - "חוק פיצויי פיטורים" - חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963; "עובד במשכורת", "עובד בשכר" - כהגדרתם בסעיף 12 לחוק פיצויי פיטורים;</p> <p>לְפִי ס' 12 לחוק פיצויי פיטורים - "עובד במשכורת" - עובד שעיקר גמול עבודתו, משתלם על בסיס של חודש או של תקופה ארוכה יותר; "עובד-בשכר" - עובד שאינו עובד במשכורת. שכרו של רנן מִשְׁתַּלֵּם על בסיס של ימי עבודה. לְפִיכֵן, רנן הוא "עובד-בשכר".</p> <p>רנן התפטר במהלך שנת עבודתו השניה.</p> <p>לְפִי ס' 4 לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות - " עובד בשכר זָכָאי להודעה מוקדמת לפיטורים, כמפורט להלן: (1) במהלך שנת עבודתו הראשונה - של יום אחד בשל כל חודש עבודה; (2) במהלך שנת עבודתו השניה - של 14 ימים, בתוספת של יום אחד בשל כל שני חודשי עבודה בשנה האמורה; (3) במהלך שנת עבודתו השלישית - של 21 ימים, בתוספת של יום אחד בשל כל שני חודשי עבודה בשנה האמורה; (4) לאחר שנת עבודתו השלישית - של חודש ימים. "</p> <p>לְפִי ס' 5 לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות - "הוראות סעיפים 3 ו-4 יחולו, בשינויים המחויבים לפי הענין, על הודעה מוקדמת להתפטרות.</p> <p>במועד התפטרותו, ביום 9/8/12, השלים רנן מעט יותר משה חודשי עבודה בשנת עבודתו השניה. לְפִי ס' 4(2) לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, נוסף על 14 יום, בשל כל שני חודשי עבודה בשנה האמורה, הוא חייב לתת למעבידו הודעה מוקדמת של יום אחד.</p> <p>כלומר, על רנן למסור למעביד הודעה מוקדמת של 17 ימים. $[14 + 6 / 2 =]$</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	

<p>בלה גרה ועובדת בלוד. חלקיות משרתה - 60%. לפי הסכם העבודה שלה, דמי נסיעות ישולמו לה לפי צו ההרחבה בדבר השתתפות המעביד בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה. בכל יום היא נוסעת לעבודה בתחבורה ציבורית. בחזרה מהעבודה היא נוסעת בהסעה מאורגנת על חשבון המעביד. מחיר נסיעה באוטובוסים בין ביתה לעבודתה - 5.50 ₪ לכל כיוון. מחיר "חופשי חודשי", הכולל את אזור מגוריה ואת מקום עבודתה - 145 ₪. ב-2/2012, מתוך 25 ימי עבודה אפשריים, בלה עבדה בפועל 15 ימים. 10 ימים נעדרה עקב מחלה (בעדס קיבלה דמי מחלה).</p> <p>אם שיעור החזר הוצאות הנסיעה המרבי לפי ס' 2 לצו ההרחבה הנ"ל הוא 25.20 ₪ ליום עבודה, מהו סכום דמי הנסיעות המינימלי שעל המעביד לשלם לבלה בגין חודש זה?</p> <p>א. 72.50 ₪ ב. 82.50 ₪ ג. 145.00 ₪ ד. 87.00 ₪</p>	<p>שאלה מספר 33.</p>
<p align="center">פתרון</p>	
<p>צו ההרחבה בדבר השתתפות המעביד בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>חלקיות המשרה של בלה לא נוגעת לזכותה להשתתפות מעביד בהוצאות נסיעתה לעבודה.</p> <p>לפי ס' 3 בצו ההרחבה בדבר השתתפות המעביד בהוצאות נסיעה לעבודה - "כל עובד הזקוק לתחבורה כדי להגיע למקום עבודתו, זכאי לקבל ממעבידו השתתפות עד המכסימום האמור בסעיף 2, בהוצאות נסיעה לעבודה וממנה בְּעֵד כל יום עבודה בְּפֹעֵל בו השתמש בתחבורה כדי להגיע למקום עבודתו".</p> <p>לפי ס' 2 לצו ההרחבה, שיעור החזר הוצאות הנסיעה מיום 01/01/2012 הוא עד 25.20 ₪ ליום עבודה.</p> <p>לפי ס' 6 בצו, "החזר ההוצאות לא ישולם למי שנוסע לעבודה על חשבון המעביד או מטעמו. נוסע העובד לכיוון אחד בלבד (לעבודה או ממנה) יהיה זכאי עד למחצית הסכומים הנ"ל".</p> <p>מחיר נסיעה באוטובוסים ציבוריים מביתה של בלה לעבודתה, תוך שימוש בנסיעות בודדות - 5.50 ₪ בכל יום, שהם 82.50 ₪ עבור 15 ימי עבודה בפועל בהם בלה נזקקה לתחבורה כדי להגיע למקום עבודתה.</p> <p>מחיר נסיעה ממקום העבודה לביתה, תוך שימוש בחוזה (כרטיס) "חופשי חודשי" הכולל את אזור מגוריה ואת מקום עבודתה - 145 ₪ בחודש 2/2012.</p> <p>לפיכך, סכום דמי הנסיעות המינימלי שעל המעביד לשלם לבלה בגין חודש 2/2012:</p> <p>$\text{min}(82.50; 145; 15 \times 25.2/2) = 82.50 \text{ ₪} \quad (\text{תקרה } 189)$</p> <p align="right">תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 34.</p> <p>רנן, עובד בהיקף משרה מלאה, התחיל לעבוד אצל מעבידו הפרטי ב-1/2/1993. עליו ועל מעבידו חלות הוראות צו ההרחבה בדבר תשלום דמי הבראה. המעביד משלם דמי הבראה פעם בשנה, בתלוש משכורת יוני. בתלוש 6/2012 קיבל דמי הבראה בעד התקופה שמ-1/7/2011 ועד 30/6/2012. ב-31/10/2012 רנן התפטר מעבודתו (תום תקופת עבודתו נקבע ליום 31/10/2012).</p> <p>אם מחיר יום הבראה הוא 371 ₪, לפי צו ההרחבה הנ"ל, מהו סכום דמי הבראה המגיע לרנן בתלוש 10/2012?</p> <p>א. 1,113.00 ₪ ב. 927.50 ₪ ג. 0.00 ₪ ד. 1,236.66 ₪</p>	
פתרון	
<p>ההסכם הקיבוצי הכללי בדבר תשלום דמי הבראה וצו ההרחבה.</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>בתלוש 6/2012 רנן קיבל דמי הבראה בעד התקופה שמ-1/7/2011 ועד 30/6/2012. לפי ס' 7(א) להסכם - עובד יהיה זכאי לדמי הבראה אף לאחר סיומם של יחסי עובד ומעביד וזאת לגבי תקופה של עד שנתיים שלפני תום תקופת עבודתו, אם לא קיבל את דמי הבראה עבור אותה תקופה במהלך עבודתו.</p> <p>רנן לא קיבל דמי הבראה עבור התקופה מ-1/7/2012 ועד 31/10/2012, ובסך הכל 4 חודשים. חודשים אלו מהווים חלק משנת העבודה ה-20 של רנן (שהתחילה ב-1/2/2012 ואמורה היתה להסתיים ב-31/1/2013).</p> <p>בש"ל שנת העבודה ה-20 יש לשלם לעובד 10 ימי הבראה.</p> <p>החישוב:</p> <p>$1,236.66 \text{ ₪} = 12 / 4 \text{ חודשים בשנת העבודה} \times 10 \text{ ימי הבראה} \times 371 \text{ תעריף}$</p> <p>לפיכך, יש לשלם לרנן, עם פרישתו, קצובת הבראה בסך <u>1,236.66 ₪</u>.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ד.</p>	הסבר הפתרון

<p>רנן הוא נער עובד שֶמְלָאוּ לוֹ 17 שנה וְשֶטְרָם מְלָאוּ לוֹ 18 שנה. שכרו מְשֻׁלָּם לוֹ על בסיס שעות עבודה. בחודש 12/2012 עבד 173 שעות עבודה רגילות. תלוש 12/2012 שלו (לפני בדיקת ההשלמה לשכר מינימום) הוֹרְכָב מהסכומים שְׁלֵהֶלָן :</p> <p>1. שכר יסוד ₪ 3,321 2. דמי נסיעות לעבודה וממנה ₪ 316 3. פרמיה קבועה ₪ 363</p> <p>מהו הסכום שעל המעביד להוסיף לרנן בתלוש 12/2012, על מנת לעמוד בהוראות חוק שכר מינימום ותקנותיו?</p> <p>א. 248 ₪ ב. 316 ₪ ג. 0 ₪ ד. 679 ₪</p>	<p>שאלה מספר 35.</p>
<p align="center">פתרון</p>	
<p>חוק שכר מינימום - ס' 2, ס' 3. תקנות שכר מינימום (נוער עובד וחניכים).</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 3 לחוק שכר מינימום :</p> <p>" (א) השכר שיובא בחשבון לְעֵינֵן סעיף 2 יהיה שכר העבודה שמשלם מעביד לעובדו, בְּעֵד יום עבודה רגיל כנהוג במקום עבודתו.</p> <p>(ב) לְעֵינֵן סעיף קטן (א) יבואו בחשבון רכיבי השכר הבאים :</p> <p>(1) <u>שכר יסוד</u> או שכר משולב ; (2) תוספת יוקר אם איננה כלולה בשכר המשולב ; (3) תוספת קבועה המשתלמת לעובד עקב עבודתו, ואולם <u>לא יובאו בחשבון</u> תוספת משפחה, תוספת ותק, תוספת בשל עבודה במשמרות, <u>פרמיה</u> מדודה, מוסכמת, <u>קבועה</u> או קבוצתית, משכורת י"ג, מענקים על בסיס שנתי, והחזר הוצאות לרבות הוצאות כלכלה, אש"ל <u>ונסיעות שמשלם המעביד</u>.</p> <p>(ד) לא היה שכרו של עובד משתלם לפי הרכיבים המנויים בסעיף קטן (ב) ו-(2), או לפי חלק מהם, יחושב השכר לְעֵינֵן סעיף קטן (א) לפי שכר העבודה הרגיל ללא תוספות. "</p> <p>לפי תקנה 4 לתקנות שכר מינימום (נוער עובד וחניכים) :</p> <p>" שכר המינימום לגבי נער עובד המועסק במשרה מלאה במקום עבודה, יהיה באחוזים כמפורט להלן משכר המינימום כמשמעותו בחוק :</p> <p>(א) לגבי נער עובד כאמור שטרם מלאו לו שש-עשרה שנה - 70% ; (ב) לגבי נער עובד כאמור שמלאו לו שש-עשרה שנה וטרם מלאו לו שבע-עשרה שנה - 75% ; (ג) <u>לגבי נער עובד שמלאו לו שבע-עשרה שנה - 83%</u> "</p> <p>כלומר, שכר המינימום לגבי נער עובד שמלאו לו 17 שנה וטרם מלאו לו 18 שנה - <u>₪ 3,569</u>. [$4,300 \times 83\% = 3,569$ ₪]</p> <p>לפי תקנה 5 לתקנות האמורות - "<u>שכר מינימום לשעה שישולם לנער עובד או לחניך, יהיה החלק ה-173 של שכר המינימום החודשי החל עליו לפי תקנות 3 עד 5, לפי הענין.</u>"</p> <p>כלומר, שכר המינימום לשעה שיש לשלם לרנן - <u>₪ 20.63</u> [$3,569 / 173 = 20.63$ ₪]</p> <p>רנן זכאי לקבל ממעבידו שכר עבודה שלא יפחת משכר המינימום לשעה בְּעֵד השעות שעבד בחודש 12/2012 כלהלן :</p> <p>$3,569$ ₪ = 173 שעות עבודה רגילות שעבד ב-12/2012 $\times 20.63$ שכר מינימום לשעה</p> <p>שכרו של רנן שיובא בחשבון לְעֵינֵן סעיף 2 לחוק שכר מינימום - <u>₪ 3,321</u> (שכר היסוד בלבד).</p> <p>הסכום שעל המעביד להוסיף לרנן בתלוש 12/12, על מנת לעמוד בהוראות חוק שכר מינימום :</p> <p><u>₪ 248</u> = $3,321$ השכר שהובא בחשבון לְעֵינֵן סעיף 2 לחוק שכר מינימום - $3,569$ שכר המינימום</p> <p align="right">תשובה א.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

שאלה מספר 36.

רנן עובד בשכר. שכרו הרגיל לשעת עבודה - 41 ₪. שבוע עבודתו, במקום עבודתו, הוא בן 6 ימים (א'-ו'). תחום יום עבודה רגיל שלו - 8 שעות עבודה. בכל יום (במחצית יום העבודה) מופסקת העבודה למנוחה ולסעודה למשך שעה רצופה. בעת ההפסקה רשאי רנן לצאת מהמקום שבו הוא עובד. זמן ההפסקה לא נחשב כחלק משעות העבודה.

להלן רישום מתוך שערון הנוכחות של רנן, בשבוע שהחל ב-1/7/2012 והסתיים ב-6/7/2012:

יום	א'	ב'	ג'	ד'	ה'	ו'
1/7/2012	2/7/2012	3/7/2012	4/7/2012	5/7/2012	6/7/2012	6/7/2012
כניסה	14:30	15:00	11:00	9:00	4:00	6:00
יציאה	23:30	24:00	23:00	19:00	15:00	16:00

מהו השכר שיש לשלם לרנן בעד שעות עבודתו בשבוע זה, לפי חוק שעות עבודה ומנוחה?

- א. לא פחות מ-2,398.50 ₪
- ב. לא פחות מ-2,429.25 ₪
- ג. לא פחות מ-2,419.00 ₪
- ד. לא פחות מ-2,757.25 ₪

פתרון

חוק שעות עבודה ומנוחה - ס' 1, 2, 16, 20. צו הרחבה - הסכם מסגרת (2000).

סעיפים רלוונטיים

"שעות עבודה", כהגדרתן בחוק שעות עבודה ומנוחה - "הזמן שבו עומד העובד לרשות העבודה, לרבות הפסקות קצרות ומוסקמות הניתנות לעובד להחלפת כוח ואויר... חוץ מהפסקות על פי סעיף 20".

מאחר שבכל יום הופסקה העבודה למנוחה ולסעודה לשעה רצופה, ובעת ההפסקה רשאי היתר רנן לצאת מהמקום שבו הוא עובד, נוהג המעביד כדין (לפי ס' 20 לחוק שעות עבודה ומנוחה) כשאינו מחשיב את זמן ההפסקה כחלק משעות העבודה.

שבוע העבודה הוא בן 6 ימים (ימים א'-ו'). תחום יום עבודה - 8 שעות עבודה. תחום יום עבודה בעבודת לילה וביום שלפני המנוחה השבועית (יום שישי) - 7 שעות. תחום שבוע עבודה - 43 שעות.

בימים ב' ו-ה' רנן עבד "עבודת לילה" (שפירושה - עבודה ששתי שעות ממנה, לפחות, הן בתחום השעות שבין 22:00 ובין 06:00).

החישוב:

יום	כניסה	יציאה	סה"כ שעות עבודה (שעה ביום)	ניכוי הפסקה (שעה ביום)	סה"כ שעות עבודה	מצטבר שעות רגילות בשבוע	שעות נוספות	שעות נוספות 125%	שעות נוספות 150%	
א	14:30	23:30	9.00	-1.00	8.00	8.00	-	-	-	
ב	15:00	24:00	9.00	-1.00	8.00	7.00 ⁽¹⁾	1.00	1.00	-	
ג	11:00	23:00	12.00	-1.00	11.00	8.00	3.00	2.00	1.00	
ד	9:00	19:00	10.00	-1.00	9.00	8.00	1.00	1.00	-	
ה	4:00	15:00	11.00	-1.00	10.00	7.00 ⁽¹⁾	3.00	2.00	1.00	
ו	6:00	16:00	10.00	-1.00	9.00	5.00 ⁽¹⁾	4.00	2.00	2.00	
סה"כ שעות							43.00	8.00	4.00	
תעריף לשעה							41.00 ₪	51.25 ₪	61.50 ₪	
תשלום							1,763.00	410.00	246.00	2,419.00

(1) עבודת לילה או עבודה ביום שלפני המנוחה השבועית.

תשובה ג.

<p>שאלה מספר 37.</p> <p>בלה, בת ה-40, התחילה ב-26/7/2012 לעבוד אצל מעבידה חדש, לתקופה קצובה של שנתיים. מעבידה החדש הוא צד להסכם קיבוצי, המסדיר את תנאי העבודה של עובדיו.</p> <p>בתוך כמה זמן חייב המעביד למסור לבלה "הודעה לעובד" שבה יפרט את תנאי עבודתה, לפי הוראות החוק הרלוונטי? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. בתוך 7 ימים, ולא יאוחר מהיום שבו היא אמונה לקבל את משכורתה הראשונה.</p> <p>ב. לא יאוחר משלושים ימים מהיום שהתחילה לעבוד אצלו.</p> <p>ג. כצד להסכם קיבוצי, המסדיר את תנאי העבודה של עובדיו, המעביד פטור מלמסור לבלה "הודעה לעובד".</p> <p>ד. הוראות החוק הרלוונטי לא חלות לגבי עובדת שתקופת עבודתה קצובה.</p>	
פתרון	
<p>חוק הודעה לעובד (תנאי עבודה) - ס' 1, 9.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי סעיף 1 לחוק הודעה לעובד (תנאי עבודה) - "מעביד ימסור לעובד, לא יאוחר משלושים ימים מהיום שהעובד התחיל לעבוד אצלו, ואם היה העובד נער כהגדרתו בחוק עבודת הנוער, התשי"ג-1953 (להלן - נער) - לא יאוחר משבעה ימים, הודעה בכתב שבה יפרט את תנאי העבודה של העובד לפי הוראות חוק זה (בחוק זה - ההודעה)".</p> <p>לפי סעיף 9 לחוק - "הוראות חוק זה לא יחולו לגבי עובד שתקופת עבודתו אינה עולה על שלושים ימים, ואם היה העובד נער - אינה עולה על שבעה ימים."</p> <p>בלה אינה "נער", ותקופת עבודתה לא הוגבלה לשלושים ימים. לפיכך, מעבידה חייב למסור לה, לא יאוחר משלושים ימים מהיום שהתחילה לעבוד אצלו, הודעה בכתב שבה יפרט את תנאי עבודתה לפי הוראות חוק הודעה לעובד (תנאי עבודה).</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 38.</p> <p>רנן הוא עובד נוצרי, שבחר ביום הראשון בשבוע כיום המנוחה השבועית שלו. ביום ראשון (יום המנוחה השבועית שלו) רנן עבד 12 שעות עבודה, שֶהִתְחַלְקוּ ל-8 שעות רגילות במנוחה השבועית ו-4 שעות נוספות במנוחה השבועית.</p> <p>אם בָּעֵד כֹּל שָׁעַת עֲבוּדָה רְגִילָה, ביום עבודה רגיל, רנן מקבל ₪ 43.80, כמה על המעביד לשלם לו בעד 12 שעות עבודה אלו שבאותו יום, לפי חוק שעות עבודה ומנוחה?</p> <p>א. לא פחות מ-854.10 ₪ ב. לא פחות מ-591.30 ₪ ג. לא פחות מ-886.95 ₪ ד. לא פחות מ-678.90 ₪</p>																																								
פתרון																																								
<p>חוק שעות עבודה ומנוחה - ס' 7, ס' 16, ס' 17, ס' 18.</p>	סעיפים רלוונטיים																																							
<p>שעות המנוחה השבועית:</p> <p>" 7. (א) לפחות שלושים ושש שעות רצופות לשבוע הן המנוחה השבועית של העובד. (ב) המנוחה השבועית תכלול - (1) לגבי יהודי - את יום השבת; (2) לגבי מי שאינו יהודי - את יום השבת או את יום הראשון או את היום הששי בשבוע, הכל לפי המקובל עליו כיום המנוחה השבועית שלו."</p> <p>לפי נתוני השאלה, רנן הוא עובד נוצרי, שבחר ביום הראשון בשבוע כיום המנוחה השבועית שלו.</p> <p>"שָׁכַר רְגִילִי" של רנן, הַמְשִׁימֵשׁ בְּסִיס לַחִישׁוֹב גְּמוּל שְׁעוֹת נוֹסְפוֹת וְגְמוּל עֲבוּדָה בַּמְנוּחָה הַשְּׁבוּעִית - 43.80 ₪.</p> <p>לפי ס' 16(א) לחוק שעות עבודה ומנוחה - " הועבד עובד שעות נוספות, ישלם לו המעביד בְּעֵד שְׁתֵּי הַשְּׁעוֹת הַנוֹסְפוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת שֶׁבָּאוּתוֹ יוֹם שֶׁכָּר עֲבוּדָה לֹא פָחוֹת מִ-1¼ מֵהַשְּׂכָר הָרְגִילִי, וּבְעֵד כֹּל שָׁעָה נוֹסֶפֶת שֶׁאַחֲרֶיהֶן לֹא פָחוֹת מִ-1½ מֵהַשְּׂכָר הָרְגִילִי..."</p> <p>לפי ס' 17 לחוק שעות עבודה ומנוחה - " (א) הועבד עובד בשעות המנוחה השבועית או בחלק מהן - (1) ישלם לו המעביד בְּעֵד שְׁעוֹת אֵלֶּה שֶׁכָּר עֲבוּדָה לֹא פָחוֹת מִ-1½ מִשְּׂכָרוֹ הָרְגִילִי..."</p>	הסבר הפתרון																																							
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">סכום לתשלום</th> <th rowspan="2">כמות שעות</th> <th colspan="4">חישוב תעריף לשעה</th> <th rowspan="2">סוג תשלום</th> </tr> <tr> <th>סה"כ תשלום בעד כל שעה</th> <th>שיעור תוספת עבודה במנוחה השבועית</th> <th>שיעור תוספת שעות נוספות</th> <th>שכר רגיל לשעה</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>₪ 525.60</td> <td>8</td> <td>₪ 65.70</td> <td>150%</td> <td>50%</td> <td>₪ 43.80</td> <td>שעות רגילות במנוחה שבועית</td> </tr> <tr> <td>₪ 153.30</td> <td>2</td> <td>₪ 76.65</td> <td>175%</td> <td>50%</td> <td>₪ 43.80</td> <td>ש"י ראשונה ושניה במנוחה שבועית</td> </tr> <tr> <td>₪ 175.20</td> <td>2</td> <td>₪ 87.60</td> <td>200%</td> <td>50%</td> <td>₪ 43.80</td> <td>ש"י שלישית ואילך במנוחה שבועית</td> </tr> <tr> <td>₪ 854.10</td> <td>12</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>סה"כ</td> </tr> </tbody> </table>	סכום לתשלום	כמות שעות	חישוב תעריף לשעה				סוג תשלום	סה"כ תשלום בעד כל שעה	שיעור תוספת עבודה במנוחה השבועית	שיעור תוספת שעות נוספות	שכר רגיל לשעה	₪ 525.60	8	₪ 65.70	150%	50%	₪ 43.80	שעות רגילות במנוחה שבועית	₪ 153.30	2	₪ 76.65	175%	50%	₪ 43.80	ש"י ראשונה ושניה במנוחה שבועית	₪ 175.20	2	₪ 87.60	200%	50%	₪ 43.80	ש"י שלישית ואילך במנוחה שבועית	₪ 854.10	12					סה"כ	
סכום לתשלום			כמות שעות	חישוב תעריף לשעה				סוג תשלום																																
	סה"כ תשלום בעד כל שעה	שיעור תוספת עבודה במנוחה השבועית		שיעור תוספת שעות נוספות	שכר רגיל לשעה																																			
₪ 525.60	8	₪ 65.70	150%	50%	₪ 43.80	שעות רגילות במנוחה שבועית																																		
₪ 153.30	2	₪ 76.65	175%	50%	₪ 43.80	ש"י ראשונה ושניה במנוחה שבועית																																		
₪ 175.20	2	₪ 87.60	200%	50%	₪ 43.80	ש"י שלישית ואילך במנוחה שבועית																																		
₪ 854.10	12					סה"כ																																		
<p>לפיכך, על המעביד לשלם לרנן, בְּעֵד 12 שעות עבודה אלו שעבד במנוחה השבועית שלו (יום ראשון), סכום שלא יפחת מ-854.10 ₪.</p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>																																								

<p>רנן עבד אצל מעבידו ובמקום עבודתו החל ב-5/4/1997, בִּרְצִיפוֹת, עד שהתפטר ב-25/11/2012. אם רנן עבד 220 ימים בפועל בשנת 2012, מהו אורך החופשה השנתית לה הוא זכאי, בעד שנה זו (2012), לפי חוק חופשה שנתית?</p> <p>א. 26 ימים ב. 25 ימים ג. 28 ימים ד. 29 ימים</p>	<p>שאלה מספר 39.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק חופשה שנתית - ס' 1, ס' 3.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>אורך החופשה השנתית לה זכאי רנן בעד שנת 2012 -</p> <p>כמי שהתחיל לעבוד אצל מעבידו ב-5/4/1997, לעניין חוק חופשה שנתית, שנת 2012 הוא שנת עבודתו ה-16 של רנן אצל מעבידו.</p> <p>לפי ס' 3(א)(5) לחוק חופשה שנתית - אורך החופשה השנתית בְּעַד שנת העבודה ה-16 הוא 28 יום.</p> <p>הקשר המשפטי בין רנן ומעבידו היה קיים בחלק משנת העבודה. בְּפֹעֵל, עבד באותו חלק שנה 220 ימים.</p> <p>לפי ס' 3(ג)(2) לחוק, היה הקשר המשפטי שבין העובד ובין המעביד קיים בחלק משנת העבודה והעובד עבד בתוך אותו חלק שנה פחות מ-240 ימים - יהיה מספר ימי החופשה חלק יחסי ממספר הימים שלפי סעיף 3(א) לחוק, כיחס מספר ימי העבודה בפועל אל המספר 240; חלק של יום חופשה לא יובא במנין.</p> <p>יחס מספר ימי העבודה בפועל אל המספר 240 הוא 0.91666. (220 / 240)</p> <p>הכפלת 28 ימים ב-0.91666 מניבה את התוצאה 25.6. חלק של יום חופשה לא יובא במנין. לפיכך, אורך החופשה השנתית לה זכאי רנן בעד שנת 2012 - 25 ימים.</p> <p>תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>רנן התחיל לעבוד אצל מעבידו ב-1/12/2005. ב-1/9/2006 התחיל המעביד להפריש עבורו לקרן פנסיה מקיפה. שיעור הפרשת המעביד - 12% משכרו המלא של רנן. לפי ההסכם הקיבוצי החל על הצדדים, תשלומי המעביד לקרן הפנסיה באים במקום 72% מפיצויי הפיטורים המגיעים לרנן, בגין השכר והתקופה שפגים נעשתה ההפרכה.</p> <p>ב-31/5/2012 רנן פוטר מעבודתו. שכרו המלא והקובע לענין חישוב פיצויי פיטורים - 8,450 ₪. הסכום שנצבר במרכיב פיצויי הפיטורים בקרן הפנסיה במועד הפיטורים - 35,180 ₪.</p> <p>מהו סכום פיצויי הפיטורים שעל המעביד להשלים לרנן לפי חוק פיצויי פיטורים (סכום מקורב)?</p> <p>א. 19,745 ₪ ב. 15,379 ₪ ג. 20,421 ₪ ד. 19,942 ₪</p>	<p>שאלה מספר 40.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק פיצויי פיטורים - ס' 1(א), ס' 11(ה), ס' 12(א), ס' 14</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לפי ס' 14 לחוק פיצויי פיטורים - "תשלום לקופת תגמולים, לקרן פנסיה או לקרן כיוצא באלה, לא יבוא במקום פיצויי פיטורים אלא אם נקבע כך בהסכם הקיבוצי החל על המעביד והעובד ובמידה שנקבע, או אם תשלום כאמור אושר על ידי שר העבודה ובמידה שאושר".</p> <p>לפי ההסכם הקיבוצי החל על הצדדים, תשלומי המעביד לקרן הפנסיה באים במקום 72% מפיצויי הפיטורים המגיעים לרנן, בגין השכר והתקופה שבגינם נעשתה ההפרשה.</p> <p>תקופת עבודה - 6.5 שנים בקירוב (2,375 ימים המתפרסים על פני 78 חודשים).</p> <p>תקופה בגינה נעשתה ההפרשה לקרן הפנסיה - 5.75 שנים.</p> <p>הרכיבים בגינם בוצעה ההפרשה לקרן הפנסיה: מלוא השכר.</p> <p>חישוב (מקורב):</p> <p>1. בעד שלושת רבעי השנה הראשונה, בה לא שולם לקרן הפנסיה, על המעביד להשלים - $8,450 \times 0.75 \times 100\% = 6,337.50$ ₪</p> <p>2. בעד 5.75 שנים, בהן שולמו כספים לקרן הפנסיה מכוח ההסכם הקיבוצי, כאשר תשלומים אלה באים במקום 72% מפיצויי הפיטורים המגיעים לרנן, על המעביד להשלים 28% פיצויי פיטורים - $(100\% - 72\% = 28\%)$</p> <p>$8,450 \times 5.75 \times 28\% = 13,604.50$ ₪</p> <p>סה"כ על המעביד להשלים לרנן (סכום מקורב) תשובה ד. 19,942.00 ₪</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

ביטוח לאומי

<p>תלוש 3/2012 של רנן הורכב מהסכומים שְׁלֶהֶלֶן :</p> <p>1. שכר יסוד - 15,397 ₪ 2. תשלום לְכִיסוֹי הוצאות לינה בארץ שְׁהוֹתֵר לעובד כהוצאה - 1,894 ₪ 3. שווי רכב צמוד - 3,690 ₪ 4. גילום שווי רכב צמוד - 2,672 ₪</p> <p>מהו שכרו של רנן שיובא בחשבון לעניין דמי ביטוח בחודש זה (השכר החייב בדמי ביטוח)?</p> <p>א. 23,653 ₪ ב. 21,759 ₪ ג. 18,069 ₪ ד. 19,087 ₪</p>	<p>שאלה מספר 41.</p>
<p>פתרון</p>	
<p>חוק הביטוח הלאומי - ס' 335, 344, ס' 348, לוח י"א. תקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח), התשנ"ה-1995 - תק' 2. ס' 2(2) לפקודת מס הכנסה. הנחיות המוסד לביטוח לאומי.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי ס' 344(א) לחוק הביטוח הלאומי - "יראו כהכנסתו החודשית של עובד את הכנסתו בְּעֵד החודש שקדם ל- 1 בחודש שבו חל מועד התשלום, מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה..."</p> <p>לפי סעיף 2(2)(א) לפקודת מס הכנסה, "הַכְּנֶסֶת עֲבוֹדָה" היא :</p> <p>" השתכרות או ריווח מעבודה; כל טובת הנאה או קצובה שניתנו לעובד ממעבידו; תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, לְרִבּוֹת תשלומים בְּשֶׁל החזקת רכב או טלפון, נסיעות לחוץ לארץ או רכישת ספרות מקצועית או ביגוד, אֶדְךָ לְמַעַט תשלומים כְּאִמּוֹר הַמוֹתָרִים לעובד כהוצאה; שווי של שימוש ברכב או ברדיו טלפון נייד שהועמד לרשותו של העובד; והכל - בִּין שניתנו בכסף וּבִין בשווה כסף, בִּין שניתנו לעובד במישרין או בעקיפין או שניתנו לאחר לטובתו; "</p> <p>לפי תקנה 2 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח), "לא ישולמו דמי ביטוח מהכנסת עובד הפטורה ממס לפי הפקודה למעט הכנסה לפי סעיף 5(9), (11) ו-12(12) לפקודה.</p> <p>תשלום הוצ' לינה בארץ שהותר לרנן כהוצאה, לא מהווה הכנסה בידיו לפי ס' 2(2) לפקודה.</p> <p>שאר הסכומים שנכללו בתלוש 3/2012 של רנן (שכר יסוד, שווי רכב צמוד וגילום שווי רכב צמוד) מהווים הכנסה לפי ס' 2(2) לפקודה, ולא נקבע בהנחיות המוסד לביטוח לאומי שהם פְּטוּרִים מדמי ביטוח.</p> <p>הכנסתו של רנן מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה, שלא נקבע בהנחיות המוסד לביטוח לאומי שהם פטורים מדמי ביטוח :</p> <p>$21,759 = 2,672 + 3,690 + 15,397$ גילום שווי רכב צמוד + שווי רכב צמוד + שכר יסוד</p> <p>ס' 348(א) לחוק הביטוח הלאומי דן בהכנסה המרבית לעניין דמי ביטוח - "לענין דמי ביטוח המשתלמים לפי הוראה מהוראות סעיף 335 לא יבוא בחשבון סכום ההכנסה של המבוטח העולה על הסכום המרבי המתקבל לפי האמור בלוח י"א."</p> <p>הסכום המרבי המתקבל לפי האמור בלוח י"א (ההכנסה המרבית לעניין דמי ביטוח) - 41,850 ₪ לחודש [מחושב לפי "הסכום הבסיסי" (8,370 ₪), כפול 5].</p> <p>שכרו של רנן שיובא בחשבון לעניין דמי ביטוח בחודש 3/2012 (השכר החייב בדמי ביטוח):</p> <p>$\min (41,850 ; 21,759) = 21,759$ ₪</p> <p>תשובה ב.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 42.</p> <p>בלה עובדת אצל 3 מעסיקים - מעסיק א', מעסיק ב' ומעסיק ג'. בהסכמת מעסיק א', בלה לקחה חופשה ללא תשלום למשך חודש קלנדררי אחד (מעבודתה אצל מעסיק א'). אצל מעסיק ב' ואצל מעסיק ג' המשיכה לעבוד כרגיל באותו חודש.</p> <p>האם מעסיק א' חייב בתשלום דמי ביטוח עבור בלה בעד תקופת חל"ת זו? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. כן. מעסיק א' חייב בתשלום דמי ביטוח עבור בלה בעד תקופת חל"ת זו. ב. לא, אבל אך ורק אם בלה שילמה דמי ביטוח כעובדת עצמאית בתקופת חל"ת זו. ג. כן, אבל הוא רשאי לנכות מכל סכום המגיע ממנו לבלה את דמי הביטוח ששילם כאמור. ד. לא. מעסיק א' לא חייב בתשלום דמי ביטוח עבור בלה בעד תקופת חל"ת זו.</p>	
פתרון	
<p>תקנות הביטוח הלאומי (הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח) - תק' 6.</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>לפי תקנה 6 לתקנות הביטוח הלאומי (הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח) -</p> <p>"(א) עובד הנמצא בהסכמת המעביד בחופשה ללא תשלום לפחות חודש קלנדררי ובאותו זמן אינו עובד אצל מעביד אחר ואינו עובד עצמאי - חייב המעביד בתשלום דמי ביטוח במועדי התשלום כאמור בסעיף 353 לחוק, בעד תקופה שלא תעלה על שני חדשים קלנדריים רצופים שבהם היה המבוטח בחופשה כאמור.</p> <p>(ב) שיעור דמי הביטוח הוא כנקוב בפרטים 1, 3, 5, 6, 8, 9 ו-10 של לוח י' לחוק לפי ההכנסה המזערית שלפי פרט 1 של לוח י"א לחוק.</p> <p>(ג) המעביד רשאי לנכות מכל סכום המגיע ממנו לעובד את דמי הביטוח ששילם כאמור.</p> <p>(ד) הוראות סעיף 342(ג) לחוק לא יחולו לגבי מעביד החייב בתשלום דמי הביטוח כאמור בתקנת משנה (א)."</p> <p>מאחר שבלה עובדת אצל 3 מעסיקים והיא המשיכה לעבוד כרגיל אצל מעסיק ב' ואצל מעסיק ג', בחודש בו היתה בחל"ת אצל מעסיק א', מעסיק א' לא חייב בתשלום דמי ביטוח עבור בלה בעד חודש זה.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ד.</p>	הסבר הפתרון

<p>שאלה מספר 43.</p> <p>רנן, בן ה-30, עובד כשכיר אצל מעסיקו היחיד. שכרו ב-10/2012 - 43,975 ₪.</p> <p>מהו סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי על ידי מעסיקו, בגין שכר זה (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 7,491 ₪</p> <p>ב. 4,582 ₪</p> <p>ג. 7,305 ₪</p> <p>ד. 6,925 ₪</p>	
פתרון	
<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>חוק הביטוח הלאומי - פרק ט"ו - דמי ביטוח.</p> <p>חוק ביטוח בריאות ממלכתי - ס' 14, 15.</p> <p>תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (שיעורים מופחתים של דמי ביטוח בריאות).</p> <p>טבלאות הביטוח הלאומי</p>	
<p>הסבר הפתרון</p> <p>שכרו של רנן החייב בג'מי ביטוח: 41,850 ₪ = $\min(43,975; 41,850)$ (הכנסה מ'רבית לענין ד.ב.)</p> <p>סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי:</p> <p>$359.38 \text{ ₪} = 5,171 \times 6.95\%$ הכנסה מ'רבית לתשלום ד.ב. בשיעור המופחת</p> <p>$\underline{6,565.54 \text{ ₪}} = 41,850 \times 17.90\%$ (השכר החייב בדמי ביטוח)</p> <p><u>6,924.92 ₪</u></p> <p>תשובה ד.</p>	

<p>שאלה מספר 44.</p> <p>בלה, בת ה-23, עובדת כשכירה אצל שני מעסיקים. שכר ה-11/2012 שלה אצל כל אחד מהם:</p> <p>1. מעסיק עיקרי - 3,918 ₪.</p> <p>2. מעסיק משני - 4,279 ₪.</p> <p>אם בלה עשתה תיאום דמי ביטוח, מהו סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי על ידי כל מעסיקה, בגין שכר זה (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 827 ₪</p> <p>ב. 933 ₪</p> <p>ג. 901 ₪</p> <p>ד. 570 ₪</p>	
פתרון	
<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>חוק הביטוח הלאומי - פרק ט"ו - דמי ביטוח.</p> <p>תקנות הביטוח הלאומי (תשלום וניכוי דמי ביטוח משכר מבוטח העובד אצל מעבידים שונים).</p> <p>חוק ביטוח בריאות ממלכתי - ס' 14, 15.</p> <p>תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (שיעורים מופחתים של דמי ביטוח בריאות).</p> <p>טבלאות הביטוח הלאומי</p>	
<p>הסבר הפתרון</p> <p>בלה עשתה תיאום דמי ביטוח. סך השכר החייב בדמי ביטוח אצל שני מעסיקה:</p> $\min [41,850 ; (3,918 + 4,279)] = 8,197 \text{ ₪}$ <p>סך דמי הביטוח אשר ינוכה משכרה אצל שני מעסיקה בגין שכר ה-11/2012 (חלק עובדת):</p> $5,171 \times 12\% = 620.52 \text{ ₪}$ <p>לפי ס' 342(ב) לחוק הביטוח הלאומי, "המעביד חייב בתשלום דמי ביטוח בעד עובדו; היה המבוטח עובד אצל מעבידים שונים ישלם כל אחד מהם את דמי הביטוח כאילו הוא בלבד היה מעבידו..."</p> <p>השכר החייב בדמי ביטוח אצל המעסיק העיקרי:</p> $\min (41,850 ; 3,918) = 3,918 \text{ ₪}$ <p>ד.ב. (חלק מעסיק) שישלם המעביד העיקרי:</p> $3,918 \times 3.45\% = 135.17 \text{ ₪}$ <p>השכר החייב בדמי ביטוח אצל המעסיק המשני:</p> $\min (41,850 ; 4,279) = 4,279 \text{ ₪}$ <p>ד.ב. (חלק מעסיק) שישלם המעביד המשני:</p> $4,279 \times 3.45\% = 147.63 \text{ ₪}$ <p>סך כל דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות שיועברו למוסד לביטוח לאומי על ידי כל מעסיקה, בגין שכר ה-11/12 של בלה: $827 \text{ ₪ (מעוגל)} = 544.11 + 135.17 + 147.63 = 826.91 \text{ ₪}$</p> <p style="text-align: right;">תשובה א.</p>	

<p>שאלה מספר 45.</p> <p>בלה עובדת זה 4 שנים אצל מעסיקה היחיד. שכרה החודשי הרגיל - 25,200 ₪. בתלוש 7/2012 קיבלה ממעסיקה, בְּנוֹסָף לְשִׁכָּרָה החודשי הרגיל, בונוס שנתי בסך של 6,804 ₪. כמו כן, קיבלה בתלוש זה הִפְרָשִׁים בסך 4,860 ₪ בעד חודש 5/2012.</p> <p>מהי הכנסתה של בלה לְעֵינֵי תשלום דמי ביטוח לאומי בעד חודש 7/2012?</p> <p>א. 30,627 ₪ ב. 25,767 ₪ ג. 32,004 ₪ ד. 26,172 ₪</p>	
פתרון	
<p>תקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח) חוק הביטוח הלאומי - ס' 348, לוח י"א.</p>	סעיפים רלוונטיים
<p>הסבר הפתרון</p> <p>לְפִי תקנה 4 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח) - "הפרשים יראו כשכרו החודשי הרגיל של העובד, בעד החודשים שבעדם שולמו".</p> <p>כלומר, ההפרשים בסך 4,860 ₪ שקיבלה בתלוש 7/2012 יראו כשכרה הרגיל של בלה בעד חודש 5/2012.</p> <p>לְפִי תקנה 1 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח), "תשלום נוסף" הוא "שכר הניתן לעובד בְּנוֹסָף לשכר החודשי הרגיל, לְרַבּוֹת תשלומים שניתנו כבונוס או כמענק השתתפות ברווחי המעביד ולְמַעַט הפרשים".</p> <p>לְפִי התקנה שלעיל, הבונוס השנתי ששולם לבלה, הוא "תשלום נוסף".</p> <p>לְפִי תקנה 5 לתקנות, על תשלום נוסף יחולו, לְעֵינֵי תשלום דמי ביטוח, הוֹרָאוֹת אלה:</p> <p>" (1) אם שיעורו 25% או יותר מהשכר החודשי הרגיל של עובד יחולק לשנים עשר, והסכום המתקבל מהחלוקה האמורה יצורף לשכר החודש שבו שולם ולשכר כל אחד מאחד עשר החודשים שקדמו לו; תשלום נוסף כאמור, ששולם לעובד שעבד אצל מעבידו פחות מאחד עשר החודשים שקדמו לחודש שבו שולם, יחולק במספר החודשים שבהם עבד העובד אצל אותו מעביד (להלן - חודשי העבודה הקודמים), והסכום המתקבל מהחלוקה האמורה יצורף לשכר החודשי הרגיל בְּעַד כל אחד מחודשי העבודה הקודמים".</p> <p>(2) אם שיעורו נמוך מ-25% מהשכר החודשי הרגיל, יצורף לשכר החודשי הרגיל בחודש שבו שולם. "</p> <p>שיעורו של "התשלום הנוסף" שקיבלה בלה הוא 27% מהשכר החודשי.</p> <p>($6,804 / 25,200 = 27\%$)</p> <p>מאחר ששיעורו של "התשלום הנוסף" אינו נמוך מ-25% מהשכר החודשי הרגיל, יחולו עליו, לְעֵינֵי תשלום דמי ביטוח, הוראות תקנה 5(1) שלעיל.</p> <p>בלה עבדה אצל מעסיקה לא פחות מאחד עשר חודשים שקדמו לחודש שבו שולם "התשלום הנוסף". לפיכך, "התשלום הנוסף" יחולק לשנים עשר, והסכום המתקבל מהחלוקה האמורה יצורף לשכר החודש שבו שולם ולשכר כל אחד מאחד עשר החודשים שקדמו לו.</p> <p>לפי ס' 348(א) לחוק הביטוח הלאומי - "לענין דמי ביטוח המשתלמים לפי הוראה מהוראות סעיף 335 לא יבוא בחשבון סכום ההכנסה של המבוטח העולה על הסכום המרבי המתקבל לפי האמור בלוח י"א".</p> <p>הסכום המרבי המתקבל לפי האמור בלוח י"א (ההכנסה המרבית לענין דמי ביטוח) - 41,850 ₪ לחודש [מחושב לפי "הסכום הבסיסי" (8,370 ₪), כפול 5].</p> <p>הכנסתה של בלה לְעֵינֵי תשלום דמי ביטוח לאומי בְּעַד חודש 7/2012 - 25,767 ₪.</p> <p>$41,850$ הכנסה מְרַבֵּית לענין דמי ביטוח < $25,767$ ₪ = $(6,804 / 12)$ תשלום נוסף + $25,200$ שכר רגיל</p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	

<p>רנן עובד כשכיר אצל מעבידו היחיד זה 4 שנים. ב-1/9/2012 נפגע תוך כדי עבודתו ועקב עבודתו. עקב הפגיעה לא היה מסוגל לעבוד 92 ימים בְּנוֹסֶף על יום הפגיעה, וְנִזְקַק לטיפול רפואי וְלְהִחְלָמָה. הפגיעה הוֹפְרָה על יְדֵי המוסד לביטוח לאומי כתאונת עבודה. הכנסתו של רנן בשלושה החודשים שקדמו ל-1/9/2012:</p> <table border="1" data-bbox="338 342 956 421"> <thead> <tr> <th>חודש</th> <th>6/2012</th> <th>7/2012</th> <th>8/2012</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>הכנסה</td> <td>₪ 43,206</td> <td>₪ 43,200</td> <td>₪ 36,714</td> </tr> </tbody> </table> <p>מהו סכום דמי הפגיעה לו זכאי רנן?</p> <p>א. 92,340 ₪ ב. 91,314 ₪ ג. 93,366 ₪ ד. 94,392 ₪</p>	חודש	6/2012	7/2012	8/2012	הכנסה	₪ 43,206	₪ 43,200	₪ 36,714	<p>שאלה מספר 46.</p>
חודש	6/2012	7/2012	8/2012						
הכנסה	₪ 43,206	₪ 43,200	₪ 36,714						
<p align="center">פתרון</p>									
<p>חוק הביטוח הלאומי, סימן ד': דמי פגיעה.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>								
<p>הסבר הפתרון</p> <p>לפי סעיף 93(ב) לחוק הביטוח הלאומי - "בְּעֵד שני הימים הראשונים שלאחר יום הפגיעה, אשר בהם לא היה המבוטח מסוגל לְעִבּוֹדָתוֹ ואף לא לעבודה מתאימה אחרת כתוצאה מהפגיעה, לא ישולמו דמי הפגיעה אֶלָּא אִם כֵּן לא היה המבוטח מסוגל לעבודה פְּאֻמּוֹר שנים עשר ימים לפחות בְּנוֹסֶף על יום הפגיעה".</p> <p>מֵאַחַר שרנן היה בלתי כשיר לעבודה במשך לא פחות מ-12 ימים שלאחר יום הפגיעה, ישולמו לו דמי פגיעה גם בְּעֵד שני הימים הראשונים שלאחר יום הפגיעה.</p> <p>לפי ס' 92(ב) לחוק האמור - "לא ישולמו, בקשר לפגיעה אחת, יותר מדמי פגיעה בעד שלושה עשר שבועות".</p> <p>כלומר, רנן יקבל דמי פגיעה בְּעֵד שלושה עשר שבועות בלבד, שהם 91 ימים (7x13), ולא בעד 92 ימים.</p> <p>לפי ס' 98 לחוק הביטוח הלאומי -</p> <p>(א) שכר העבודה הרגיל הוא הסכום המתקבל מחלוקת הכנסת המבוטח, ברבע השנה שקדם ליום שֶׁבְּעָדוֹ מגיעים לראשונה דמי פגיעה, בתשעים.</p> <p>(ב) לענין סעיף זה, "הכנסה" -</p> <p>(1) במבוטח לפי סעיף 75(א)(1) - ההכנסה שממנה מגיעים דמי ביטוח ;</p> <p>(2) במבוטח אחר שלפי סעיף 75(א) - ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד רבע השנה האמור בסעיף קטן (א),</p> <p>והכל לרבות אותו סכום שהיו מגיעים ממנו דמי ביטוח אילולא הסכום המרבי הקבוע לתשלום דמי ביטוח. "</p> <p>שכר העבודה הרגיל של רנן: $1,368 ₪ = (43,206 + 43,200 + 36,714) / 90$</p> <p>לפי ס' 97(א) לחוק, דמי פגיעה ליום הם שלושה רבעים משכר עבודתו הרגיל של המבוטח (אך לא יותר מ-75% מסכום השווה לסכום בסיסי 1 כפול 5, כשהוא מחולק ב-30).</p> <p>דמי הפגיעה ליום: $1,026 ₪ = 1,368 \times 75\%$</p> <p>נוודא שדמי הפגיעה לא עולים על התקרה: $1,026 ₪ > 1,059.38$ תקרה $(8,475 \times 5 \times 75\% / 30)$</p> <p>סה"כ דמי הפגיעה להם זכאי רנן: $91 \times 1,026 = \underline{93,366 ₪}$</p> <p align="right">תשובה ג.</p>									

<p>שאלה מספר 47.</p> <p>בשנים האחרונות עבדה בלה (עובדת נשואה בת 26) אצל 3 מעבידים שונים, ב-3 מקומות עבודה שונים. ב-30/4/2012 ילדה בת בריאה ויצאה לחופשת לידה. בטבלה שלהלן סומנו ב-"X" החודשים שקדמו ליום הקובע, בהם שולמו בעד בלה דמי-ביטוח משכרה כעובדת:</p>												
12	11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	מעביד א' - שנת 2010
X	X	X	X	X								מעביד ב' - שנת 2011
								X	X	X	X	מעביד ג' - שנת 2012
<p>בחודשים שלא שולמו בעד בלה דמי ביטוח משכרה כעובדת, בלה היתה עקרת בית. מהו פרק הזמן שבעדו זכאית בלה לקבל דמי לידה מהמוסד לביטוח לאומי?</p> <p>א. 26 שבועות ב. 0 שבועות ג. 14 שבועות ד. 7 שבועות</p>												
פתרון												
<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>חוק הביטוח הלאומי, סימן ג': דמי לידה.</p>												
<p>הסבר הפתרון</p> <p>לפי סעיף 50(א) לחוק הביטוח הלאומי, מבוטחת ששולמו בעדה דמי ביטוח משכרה כעובדת... , תהיה זכאית לדמי לידה -</p> <p>(1) בעד פרק זמן של 14 שבועות - אם שולמו דמי ביטוח בעד 10 חודשים מתוך 14 החודשים שקדמו ליום הקובע או בעד 15 חודשים מתוך 22 החודשים שקדמו ליום הקובע.</p> <p>(2) בעד פרק זמן של 7 שבועות - אם שולמו דמי ביטוח בעד 6 חודשים מתוך 14 החודשים שקדמו ליום הקובע.</p> <p>בלה עונה על התנאי השני שבסעיף 50(א)(1), שכן שולמו בעדה דמי ביטוח בעד 15 חודשים מתוך 22 חודשים שקדמו ליום הקובע.</p> <p>לפיכך, היא זכאית לקבל מהמוסד לביטוח לאומי דמי לידה בעד פרק זמן של 14 שבועות.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>												

שאלה מספר 48.																											
<p>רנן עובד אצל מעסיקו היחיד זה 9 שנים. ב-1/11/2012 יצא ל-27 ימי מילואים. להלן פרטי הכנסתו ב-6 החודשים שקדמו ל-1/11/2012:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>חודש</th> <th>5/2012</th> <th>6/2012</th> <th>7/2012</th> <th>8/2012</th> <th>9/2012</th> <th>10/2012</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ימי עבודה</td> <td>21</td> <td>19</td> <td>16</td> <td>22</td> <td>17</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>הכנסה</td> <td>₪ 5,398</td> <td>₪ 6,952</td> <td>₪ 5,563</td> <td>₪ 6,436</td> <td>₪ 4,293</td> <td>₪ 5,487</td> </tr> </tbody> </table> <p>מהו סכום תגמול המילואים לו זכאי רנן בעד תקופת מילואים זו (סכום מעוגל)?</p> <p>א. 5,936 ₪ ב. 5,544 ₪ ג. 5,896 ₪ ד. 6,233 ₪</p>							חודש	5/2012	6/2012	7/2012	8/2012	9/2012	10/2012	ימי עבודה	21	19	16	22	17	20	הכנסה	₪ 5,398	₪ 6,952	₪ 5,563	₪ 6,436	₪ 4,293	₪ 5,487
חודש	5/2012	6/2012	7/2012	8/2012	9/2012	10/2012																					
ימי עבודה	21	19	16	22	17	20																					
הכנסה	₪ 5,398	₪ 6,952	₪ 5,563	₪ 6,436	₪ 4,293	₪ 5,487																					
פתרון																											
<p>סעיפים רלוונטיים</p> <p>הסבר הפתרון</p> <p>לפי סעיף 271(א) לחוק הביטוח הלאומי, הימים בעדם ישולם תגמול למשרת במילואים:</p> <p>(1) לגבי שירות רצוף של שבעה ימי מילואים, לרבות כמה תקופות בנות שבעה ימים כל אחת - בעד כל יום מילואים;</p> <p>(2) היתה יתרת ימי השירות במילואים לאחר חישוב התגמול כאמור בפסקה (1), שישה ימים - בעד שבעה ימים; פחתה היתרה כאמור משישה ימים - בעד סך ימי המילואים הנותרים כשהוא מוכפל ב-1.4.</p> <p>רנן שירת 27 ימים, שהם 3 תקופות בנות 7 ימים, ועוד יתרת ימי שירות של שישה ימים. לפי סעיף 271(א)(2), אם יתרת ימי השירות במילואים, לאחר חישוב התגמול כאמור בפסקה (1), היתה שישה ימים - יקבל בעד שבעה ימים.</p> <p>לפיכך, רנן זכאי לקבל תגמול מילואים בעד 28 ימי מילואים $(21 + 7 = 28)$</p> <p><u>חישוב סכום ההכנסה לענין תגמולי המילואים:</u></p> <p>לפי ס' 273 לחוק הביטוח הלאומי:</p> <p>" (א) (1) שכר העבודה הרגיל של עובד... הם סכום ההכנסה בעד רבע השנה שקדם ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים...; סכום ההכנסה המתקבל כאמור יחולק ב-90.</p> <p>(2) סכום ההכנסה לחודש לגבי כל חודש ברבעון, המחושב לענין פסקה (1), לא יפחת מ-68% מהסכום הבסיסי, אף אם לא עבד באותו חודש;</p> <p>(ב) לענין סעיף 272, מי שברבע השנה עבד פחות מ-60 ימים, יהיה שכר עבודתו הרגיל או הכנסתו הממוצעת, לפי הענין, סכום ההכנסה בעד שלושת החודשים שבחר לעצמו, מתוך ששת החודשים שקדמו ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים, והראות סעיף קטן (א)(2) יחולו לגבי כל חודש שבחר לעצמו כאמור; חל פיצוי לאחר חודש שבחר, יוגדלו שכר העבודה הרגיל וההכנסה הממוצעת בעד אותו חודש בשיעור הפיצוי שחל לאחריו ועד סיום תקופת השירות; סכום ההכנסה המתקבל כאמור יחולק ב-90."</p> <p>ברבע השנה שקדם ל-1/11/2012, רנן עבד 59 ימים $(22+17+20)$, כלומר, פחות מ-60 ימים. סכום ההכנסה בעד שלושת החודשים שבחר לעצמו, מתוך ששת החודשים שקדמו ל-1 בחודש שבו החל שירות המילואים:</p> $\max(6,952; 5,692) + \max(5,563; 5,692) + \max(6,436; 5,692) = 19,080$ <p>נחלק את סכום ההכנסה ב-90, ונקבל את "שכר העבודה הרגיל" של רנן: $19,080 / 90 = 212$</p> <p><u>חישוב התגמול ליום:</u></p> <p>לפי ס' 272(א)(1) לחוק, שיעור התגמול ליום יהיה, למי שבתכוף לפני שירותו במילואים היה עובד - שכר העבודה הרגיל.</p> <p>לפי ס' 272(ב) לחוק, לא יפחת שיעור התגמול ליום מהתגמול המזערי (68% מ"הסכום הבסיסי לחודש", מחולק בשלושים, כלומר 189.73 ₪) <u>ולא יעלה על התגמול המרבי (הסכום הבסיסי כפול 5, כשהוא מחולק ב-30, כלומר 1,395).</u></p> <p>התגמול ליום: $212 = \max [\min (212; 1,395) ; 189.73]$ התגמול המזערי; 212 שכר רגיל</p> <p>תוצאה: רנן זכאי לתגמול בסך 5,936 ₪ בעד תקופת שירותו במילואים.</p> <p>תשובה א.</p>																											
<p>212 × התגמול ליום = 5,936 ₪</p>																											

<p>שאלה מספר 49.</p> <p>בכל בוקר, בְּדֶרֶךָּ מביתה לעבודה, מְלִוּוּה בלה את ילְדָּה בן השנתיים לְמַעַן הילדים. ביום ג' (6/3/2012), בשעה הרגילה, לאחר שְׁלִיחוֹתָה את ילדה למעון הילדים וְהַמְשִׁיכָה מִיָּד בנסיעה זְהִירָה לעבודה, נִפְגְּעָה בלה בתאונה. עקב התאונה איבדה את פוֹשְׁרָה לעבוד במשך 12 ימים.</p> <p>האם יש לראות בתאונה זו כתאונת עבודה? (בחר/י את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. לא, מאחר שהתאונה לא אִירְעָה תוך-כדי עבודתה של בלה ועקב עבודתה אצל מעבידה.</p> <p>ב. לא, מאחר שְׁחֲלָה בנסיעתה שֶׁל בלה לעבודה הפסקה או סְטִיָּה מהדרך הַמְּקוּבָּלָת, שלא לצורך מילוי חובוֹתֶיהָ כלפי מעבידה.</p> <p>ג. כן, מאחר שהתאונה אִירְעָה תוך-כדי נסיעתה של בלה לעבודה וההפסקה או הַסְטִיָּה היו כדי לְלוֹת את ילְדָּה למעון הילדים.</p> <p>ד. כן, אבל אך ורק אם התאונה אִירְעָה במקום העבודה או בְּסִבְיַתוֹ הַקְּרוֹבָה בְּיֹתֵר.</p>	
פתרון	
<p>חוק הביטוח הלאומי - ס' 80, ס' 81.</p>	<p>סעיפים רלוונטיים</p>
<p>לְפִי ס' 80 לחוק הביטוח הלאומי - "רואים תאונה כתאונת עבודה אף אם -</p> <p>(1) אירעה תוך כדי נסיעתו או הליכתו של המבוטח לעבודה ממעונו או ממקום שבו הוא לן אף אם אינו מעונו, מן העבודה למעונו או ממקום עבודה אחד למשנהו, ועקב נסיעתו או הליכתו זו;</p> <p>(2) ... "</p> <p>לפי ס' 81 לחוק האמור:</p> <p>(א) תאונה שאירעה תוך כדי נסיעה או הליכה בנסיונות האמורות בפסקאות (1), (4), (5) או (7) של סעיף 80 אין רואים אותה כתאונה בעבודה אם חלה בנסיעה או בהליכה הפסקה או סטייה של ממש מהדרך המקובלת, כשהפסקה או הסטייה לא היו למטרה הכרוכה במילוי חובותיו של המבוטח כלפי מעבידו, או, לְעִנְיָן פסקה (1) האמורה, בעיסוקו במשלח ידו כעובד עצמאי, או אם יש לייחס את התאונה בעיקר לרשלנותו הפושעת של המבוטח ולא נגרם על-ידיה אי-כושר עבודה לארבעה שבועות לפחות, נכות או מוות.</p> <p>(ב) <u>בנסיבות האמורות בפסקה (1) של סעיף 80 לא יראו כהפסקה או כסטייה של ממש, לְעִנְיָן סעיף קטן (א), אם עשה זאת המבוטח לאחת מאלה:</u></p> <p>(1) <u>כדי ללוות ילדו לגן ילדים או למעון ילדים</u> או למקום אחר שהשר קבע כמקום שבו נמצא ילד לפי הסדר קבע או להשיבו משם;</p> <p>(2) כדי לקיים מצוות תפילת בוקר בציבור בבית תפילה שבו הוא נוהג להתפלל.</p> <p style="text-align: right;">תשובה ג.</p>	<p>הסבר הפתרון</p>

<p>שאלה מספר 50.</p> <p>בלה, מְרַצָּה למשפטים במכללה, יצאה ל-14 ימי מילואים. לפיכך, פנתה המכללה לעו"ד רנן, מְרַצָּה עצמאי למשפטים, על מנת שְׁיַחְלִיף אותה בתקופת היעדרותה.</p> <p>בין רנן ובין המכללה נערך הסכם עבודה מראש לתקופה של שבועיים, לפיו רנן ילמד את תלמידי המכללה 2 שיעורים בכל שבוע. סופם גם שגמול עבודתו יְשׁוּלָם לו על ידי המכללה, ושרנן יַעֲבִיר למכללה חשבונית מס בגין תשלום זה.</p> <p>האם, לפי צו הביטוח הלאומי הרלוונטי, לעניין חוק הביטוח הלאומי, רנן נחשב כעובד של המכללה? (בחרי את המשפט הנכון ביותר מבין המשפטים הבאים)</p> <p>א. לא, אבל אך ורק אם רנן התחייב, בהסכם העבודה, לשלם בְּעֶצְמוֹ את דמי הביטוח. ב. לא. רנן לא נחשב, לְעֵינֵי חוק הביטוח הלאומי, כעובד של המכללה. ג. כן. לְעֵינֵי חוק הביטוח הלאומי, רנן נחשב כעובד של המכללה. ד. כן, אבל אך ורק אם זו הכנסתו היחידה של רנן ואין לו הכנסה חייבת אחרת.</p>	
פתרון	
צו הביטוח הלאומי (סיווג מבוטחים וקביעת מעבידים)	סעיפים רלוונטיים
<p>לפי צו הביטוח הלאומי (סיווג מבוטחים וקביעת מעבידים), מורה, עימו נערך מראש הסכם עבודה לתקופה של רבע שנה לפחות, או למתן סדרה של שבע הופעות, או שבע הרצאות או שבעה שיעורים לפחות, הכל לפי הענין, ייחשב לענין חוק הביטוח הלאומי כעובד. כמעבידו של עובד כאמור ייחשב החייב בתשלום גמול העבודה.</p> <p>הסכם העבודה עם רנן נערך מראש לתקופה של שבועיים בלבד ולא לתקופה של רבע שנה לפחות. לפי ההסכם, רנן ילמד את תלמידי המכללה 2 שיעורים בכל שבוע. כלומר, 4 שיעורים בלבד. לפיכך, <u>רנן לא נחשב, לענין חוק הביטוח הלאומי, כעובד של המכללה.</u></p> <p style="text-align: right;">תשובה ב.</p>	הסבר הפתרון